

សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា

ឧបត្ថម្ភ

រូបភាព

បន្ទាត់ទីអនុត្តរភាពនីយមចិនប្រកាន់
និយមន័យ

បុរេបតិក អរ្យឯសាវី ខៀវ សំផន

ភ្នំពេញ ឆ្នាំ ១៩៧៥-១៩៧៨

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
 155 E. 42ND STREET
 NEW YORK 17, N. Y.

1911

1911

234

សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា

ឧក្រិដ្ឋកម្ម

របស់បណ្ឌិតាភិអនុត្តរភាពនិយមចិនប៉េកាំង

និង បរិវារ

ប៉ុល ពត-អៀង សារី-ខៀវ សំផន

ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ១៩៧៥ - ១៩៧៨

ផ្សាយចេញពី

ទីស្តីការក្រុមប្រឹក្សាធិបតេយ្យសាធារណសិរ្ស

សាមគ្គីភាពសាងការពារមាតុភូមិកម្ពុជា

ភ្នំពេញ, ១៩៨៣

စာအုပ်

အရှင်မြတ်၏ နာမည်ကို ချီးမွမ်းခြင်း

ပိုဒ်

အရှင်မြတ်၏ နာမည်ကို ချီးမွမ်းခြင်း

အရှင်မြတ်၏ နာမည်ကို ချီးမွမ်းခြင်း

အရှင်မြတ်၏ နာမည်ကို ချီးမွမ်းခြင်း

အရှင်မြတ်၏ နာမည်ကို ချီးမွမ်းခြင်း

အရှင်မြတ်၏ နာမည်ကို ချီးမွမ်းခြင်း

အရှင်မြတ်၏ နာမည်ကို ချီးမွမ်းခြင်း

အရှင်မြတ်၏ နာမည်ကို ချီးမွမ်းခြင်း

អារម្ភកថា

មិត្តអ្នកអានក្នុងប្រទេស និងក្រៅប្រទេស ជាទីស្នេហា,
ដោយបានការអនុញ្ញាត អំពីក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្សសាមគ្គី
កសាងការពារមាតុភូមិកម្ពុជា និងរដ្ឋសភានៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា,
នាយកដ្ឋានយោសាហ្វិកហ្វិន និងនិពន្ធ នៃក្រុមប្រឹក្សារណសិរ្ស សូមបង្ហាញជូន
មិត្តអ្នកអាននូវអត្ថបទឯកសារបូកសរុបពីបទឧក្រិដ្ឋ មកលើប្រជាជនកម្ពុជាយើង
ដោយរបបប្រល័យពូជសាសន៍ អនុវត្ត-រាតត្រីនិយមចិនប៉ែកាំង ព្រមទាំងបរិវារ
ដាច់ថ្លៃ ប៉ុល ពត អៀង សារី ខៀវ សំផន ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ១៩៧៥ - ១៩៧៨ ។

អត្ថបទក្នុងសៀវភៅនេះ កើតឡើងដោយឆន្ទៈប្រជាជនកម្ពុជាសូត្រត្រង់ពិតៗ
ក្នុងបំណងចង់សម្តែងនូវទុក្ខ-សោក,ខ្លោចផ្សាផ្តាល់ខ្លួនម្នាក់ៗ ដើម្បីជូនមតិអន្តរជាតិ
ស្នេហាមនុស្សជាតិ អោយបានយល់ពីសភាពការណ៍ពិតជាក់ស្តែងនេះ ។

ទំហំ និងទម្ងន់នៃបទឧក្រិដ្ឋ មកលើប្រជាជនកម្ពុជា មានផលវិបាកខ្លោចផ្សា
ណាស់ ដោយបានធ្វើឱ្យបាក់ស្មារតី - កម្លាំងពលនៃអ្នករស់នៅសេសសល់ អស់
រាប់តំណទៅមុខទៀត ។ ប្រជាជនយើងចងចាំ និងចិញ្ចឹមកំហឹង ពុះកញ្ឆោល
ជានិច្ចកាល ផ្តាច់ទំនាក់ទំនងដាច់ខាត ជាមួយរបបប្រល័យពូជសាសន៍នេះ ហើយ
ម្នាក់ៗ នឹងបញ្ចេញកម្លាំងកាយ-ចិត្ត កសាងការពារសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិត
កម្ពុជា ឱ្យបានរុងរឿង និងរស់នៅជាមិត្តភាព ភាគរភាព សន្តិភាព ក្នុងសហគមន៍
ពិភពលោក ។

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១២ កញ្ញា ១៩៨៣
នាយកដ្ឋានយោសាហ្វិកហ្វិន & និពន្ធ

បញ្ជីអត្ថបទ

- កំណត់ហេតុប្រកាសរបស់ក្រុមអនុវត្ត-
រាជធានីនិយមនិច្ចកាល និងបរិវារបុគ្គល ពត អៀង សារី
ខៀវ សំផន មកលើប្រជាជន ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ១៩៧៥-៧៨ . . . ១
- ស្ថិតិក្រុមអនុវត្តរាជធានីនិយមនិច្ចកាល និងបរិវារ
បុគ្គល ពត អៀង សារី ខៀវ សំផន មកលើប្រជាជនកម្ពុជា
និង ទ្រព្យសម្បត្តិ សម្ភារៈ សត្វពាហនៈ ក្នុងអំឡុង
ឆ្នាំ ១៩៧៥-៧៨ . . . ៦
- ញត្តិស្តីពីក្រុមអនុវត្តរាជធានីនិយមនិច្ចកាល
និង បរិវារ បុគ្គល ពត អៀង សារី ខៀវ សំផន មកលើ
ប្រជាជនកម្ពុជាក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ១៩៧៥-៧៨ . . . ១៣
- សេចក្តីសម្រេចរបស់រដ្ឋសភា នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា
សម្រាប់ប្រជុំលើកទី ៥ នីតិកាលទី ១ . . . ២៥
- សារាចរណែនាំស្តីពី :
 - ការបើកយុទ្ធនាការយោសនាអប់រំទូទាំងប្រទេស
សំដៅកម្មវិធីសិក្សាស្រាវជ្រាវស្រាវជ្រាវស្រាវជ្រាវ
ស្រាវជ្រាវស្រាវជ្រាវស្រាវជ្រាវស្រាវជ្រាវស្រាវជ្រាវ
 - ចលនាជំរុញបង្កើនកម្ពុជាទៅមុខក្នុងក្រុងភ្នំពេញ . . . ២៨

- សេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្ស
ស្តីពីការចាត់តាំងគណៈកម្មការស្រាវជ្រាវឧក្រិដ្ឋកម្ម
របស់បន ប៉ុល ពត ៣៤
- សន្និសីទនៃបញ្ជាជន និងបព្វជិតកម្ពុជា
ថ្កោលទោសឧក្រិដ្ឋកម្មបង្កឡើងដោយបនប្រល័យពូជសាសន៍
ប៉ុល ពត មកលើប្រជាជនកម្ពុជា ៣៧
- លិខិតចំហរបស់បញ្ជាជន និងបព្វជិតកម្ពុជា
ធ្វើជូនបញ្ជាជន និងបព្វជិត អង្គការអន្តរជាតិ
និង ប្រជាជនលើសកលលោក ៦៨

ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្ស

សាមគ្គីកសាងការពារមាតុភូមិកម្ពុជា

លេខ ១០៥១/៨៣/កស

សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា

ឯករាជ្យ សន្តិភាព សេរីភាព សុភមង្គល

កំណត់ហេតុ

ប្រកាសរបស់ក្រិដ្ឋកម្មរបស់បនរាជទិនិយមចិនប៉េកាំង និងបរិវារ

ប៉ុល ពត អៀងសារី ខៀវសំផន ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ១៩៧៥ - ៧៨

មកលើប្រជាជនកម្ពុជា

អនុលោមតាមសារាចរលេខ ០១/កស ចុះថ្ងៃ ២៩-៩-៨២ របស់ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្សសាមគ្គីកសាងការពារមាតុភូមិកម្ពុជា ស្តីពីការស្រាវជ្រាវ ប្រកាសរបស់ក្រិដ្ឋកម្មនៃរបបប៉ុល ពត ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ១៩៧៥-៧៨ មកលើប្រជាជនយើង ។

គណៈកម្មការស្រាវជ្រាវក្រិដ្ឋកម្មរបស់បនប៉ុល ពត ក្រោមឈ្មោះក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្សសាមគ្គីកសាងការពារមាតុភូមិកម្ពុជា បានចាប់ផ្តើមការតាំងពីថ្ងៃបង្កើត រហូតមកទល់នឹងពេលនេះ ដោយបានធ្វើការទាក់ទងជាមួយប្រជាជនគ្រប់ស្រទាប់, អង្គការបក្ស, រដ្ឋសភា និង អង្គការមហាជន តាំងពីមជ្ឈិមរហូតមូលដ្ឋាន ស្រាវជ្រាវក្រិដ្ឋកម្មរបស់បនប៉ុល ពត បរិវាររាជទិនិយមចិនប៉េកាំង ។

គណៈកម្មការបានពិនិត្យ និងវិភាគច្បាស់លាស់លើឯកសារទាំងឡាយ ដែលធ្វើពីគ្រប់មូលដ្ឋានក្រុង ខេត្ត ស្រុក ឃុំ ហើយដែលមានភស្តុតាងជាក់ស្តែង ពីឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់ប៉ុល ពត មកលើប្រជាជន បានធ្វើឱ្យចោលស្តីប្រទេសកម្ពុជា ច្របូកច្របល់ ក្រឡាប់ចាក់ ទឹកដីយើងក្លាយជាទីរំលោភស្មារតី, អាយុជីវិត និង ទ្រព្យសម្បត្តិយ៉ាងច្រើនឥតគណនា របស់ប្រជាជនយើង បានត្រូវបាត់បង់ទៅ ។

ប្រជាជនចំនួន មួយលាន មួយរយហុកសិបប្រាំមួយពាន់ បីរយ ប្រាំពីរ (១.១៦៦.៣០៧) នាក់ បានប្តឹងផ្តោលទោសបន់ប្បូល ពត បរិវារភាគីអនុគ្រា- ភាពនិយមចិនប៉ែកាំង ។ ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ១៩៧៥ - ៧៨, ចំនួនប្រជាជនដែលត្រូវ ពួកវាភាគីសម្លាប់មាន បីលាន បីរយដប់បួនពាន់ ប្រាំពីររយ ហុកសិបប្រាំបី (៣.៣១៤.៧៦៨) នាក់ ដែលក្នុងនោះមាន : កសិករ មួយលានប្រាំបួនរយ ម្ភៃប្រាំពីរពាន់ហុកសិបមួយ (១.៩២៧.០៦១) នាក់, ព្រះសង្ឃ ២៥.១៦៨ អង្គ, ជនជាតិ ៤៨៨.៣៥៩ នាក់, កម្មករ, អ្នករដ្ឋការ និង អ្នកប្រកបមុខរបរផ្សេងៗ ៣០៥.៤១៧ នាក់, អ្នកនិពន្ធ, អ្នកកាសែតក្នុងប្រទេស ជិត ១០០ នាក់ និង ជនបរទេសមួយចំនួន ព្រមទាំងចាស់ជរា នារី កុមារា កុមារី មួយចំនួនធំទៀត។ ប្រជាជនចំនួនប្រាំរយ ហុកសិបប្រាំបីពាន់ ប្រាំមួយរយ ហុកសិបបី (៥៦៨.៦៦៣) នាក់ ត្រូវស្លាប់ក្នុងព្រៃ ឬកប់បាត់ក្នុងរណ្តៅ ពីព្រោះអ្នកទាំងនេះ ត្រូវពួកវាឧ- និយមចិនប៉ែកាំង និងបរិវារប៉ុល ពត ចាប់បង្ខំយកទៅអោយធ្វើពលកម្មជាទម្ងន់ ដើម្បីស្តារបនាវាលយន្តហោះយោធា និង លេណដ្ឋានសម្ងាត់នៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង សៀមរាប និងនៅជើងភ្នំផងវ៉ែត ។ ក្រោយពីស្លាប់នាពេលហើយ ពួកវាភាគី សម្លាប់ចោលទាំងអស់ ដើម្បីរក្សាការសម្ងាត់របស់វា ។

ជីវិតប្រជាជនយើងទាំងបីលាន បីរយដប់បួនពាន់ ប្រាំពីររយហុកសិបប្រាំបី
 (៣.៣១៤.៧៦៨) នាក់នេះ សុទ្ធតែត្រូវរងនឹងតួរងចប ដំបង ដុត-កប់ទាំងរស់
 ច្រៀតសាច់ជាដុំ អារកនឹងឆាងឆ្នោត, ចាក់ថ្នាំពុលចូលក្នុងសរសៃឈាម ឆក់នឹង
 ខ្សែភ្លើង ដកក្រចក កិននឹងត្រាក់ទ័រ បោះឱ្យក្រពើស៊ី, បោះឱ្យឈូកថ្លើមស៊ី,
 កាត់ផ្តាច់បំពង់ក, កុមារតូចៗ ត្រូវពួកវាចាប់ហែកទាំងរស់បោះឡើងលើ ហើយ
 យកចំពុះទុកចាក់ពីក្រោម, បោកក្បាលនឹងគល់ឈើ, ស្រ្តីភេទត្រូវពួកវាសម្រាត
 សំពត់អាវ សេពកាម, ពន្លះដោះ, បុកទម្ងន់យោនីរហូតដល់ស្លាប់ដូចសត្វតិរច្ឆាន
 ដោយគ្មានសន្តោសប្រណីដល់អ្នកណាម្នាក់ឡើយ ។

ក្រោយពេលវារលំឈាយទៅ, របបប្រល័យពូជសាសន៍ប៉ុល ពត បាន
 បន្ទូលទុកនូវផែនការចំនួន មួយរយសែសិបមួយពាន់ ប្រាំបីរយសែសិបប្រាំបី
 (១៤១.៨៨៨) នាក់, កុមារកំព្រាជាង ពីររយពាន់ (២០០.០០០) នាក់ និង
 ស្រ្តីមេម៉ាយជាច្រើន ព្រមទាំងបាត់បង់សាច់ញាតិរបស់ខ្លួនមិនឃើញវិលត្រឡប់
 មកផ្ទះវិញឡើយ ។ អ្នកសល់ពីស្លាប់ ត្រូវធ្លាក់ក្នុងភាពត្រាំត្រា បាក់កម្លាំង
 នៅតែស្បែកនិងឆ្អឹង អស់មានលទ្ធភាពបន្តពូជពង្សបានទៀត ។

យុវជន យុវនារី មួយចំនួនធំ បានបាត់បង់សុភមង្គល ដោយត្រូវពួកក្បត់
 បង្ខំឱ្យរៀបការជាសមូហភាព គ្មានការព្រមព្រៀងពីសាមីខ្លួន ។

គេហដ្ឋានចំនួន ប្រាំមួយរយសាមសិបបួនពាន់ ប្រាំរយ ម៉ែ ពីរ
 (៦៣៤.៥២២ ខ្នង) បានត្រូវបំផ្លាញចោល ក្នុងនោះមាន សាលារៀន
 ៥.៨៥៣ ផង, មន្ទីរពេទ្យនិងមន្ទីរពិសោធន៍ ៧៩៦, វត្តចំនួន ១.៩៦៨ បានត្រូវ
 កំទេចចោល ឬប្រែក្លាយជាជម្រកជី ឬជាទីឃុំយំរង ។ វិហារអិស្លាម ១០៨

ក្បួនតម្កល់សាសនា និងកេរមតិកម្សាន្តជនជាតិបានត្រូវកំទេចចោល ។ គេ
ត្រឹម ចំនួន មួយលានប្រាំរយ ប្រាំពីរពាន់បួនរយដប់ប្រាំមួយ (១.៥០៧.៤១៦)
ក្បាល បានត្រូវបាត់បង់ រួមទាំងឧបករណ៍មួយចំនួនទៀត ដែលពុំអាចរៀបរាប់
ដោយអស់បានឡើយ ។

ពួកវាបានធ្វើការកាប់សម្លាប់ប្រជាជនវៀតណាម នៅតាមព្រំដែន និងវាយ
លុកចូលក្នុងទឹកដីវៀតណាម បង្កើនឧក្រិដ្ឋកម្មជាច្រើនបន្ថែមទៀត ។ ពួកវាដុត
បំផ្លាញផ្ទះសម្បែង ភូមិករបស់ជនជាតិវៀតណាម សម្លាប់កុមារ និង អ្នកគ្រូ
លោកគ្រូ អស់រាប់រយនាក់ ។

គ្រាន់តែពួកវាឡើងក្តាប់អំណាចមិនទាំងបានពេញមួយថ្ងៃផង ពួកវា
បណ្តេញប្រជាជនចេញពីផ្ទះសម្បែង បណ្តេញអ្នកជំងឺចេញពីមន្ទីរពេទ្យទាំងលើ
ឱ្យធ្វើដំណើរសាត់អណ្តែតផ្សេងព្រេងគ្មានទីពឹងពន្យារ ។ រដ្ឋធានីភ្នំពេញ និងទី
រួមខេត្តដទៃ ត្រូវប្រែក្លាយទៅជាទីរេហោស្មាន ។

ឧក្រិដ្ឋកម្មនេះ បានលេចឮសូរសាយខ្លួនខ្លួនចោលក្លិនអសោចិតាសពេញ
ពិតពលោក ។

ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍នេះ គណៈកម្មការស្រាវជ្រាវឧក្រិដ្ឋកម្ម
មានកំហឹងឈឺចាប់ខ្លាំងក្លាគ្មានអ្វីប្រដូច ហើយសូមឱ្យក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេស
រណសិរ្សសាមគ្គីកសាងការពារមាតុភូមិកម្ពុជា ធ្វើឯកសារទាំងនេះជូនទៅអង្គការ
រដ្ឋអំណាច នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា ទុកជាឯកសារស្របច្បាប់
សម្រាប់ថ្កោលទោសក្នុងមជ្ឈដ្ឋានក្នុងប្រទេស និងនៅលើផ្ទៃអន្តរជាតិ ។

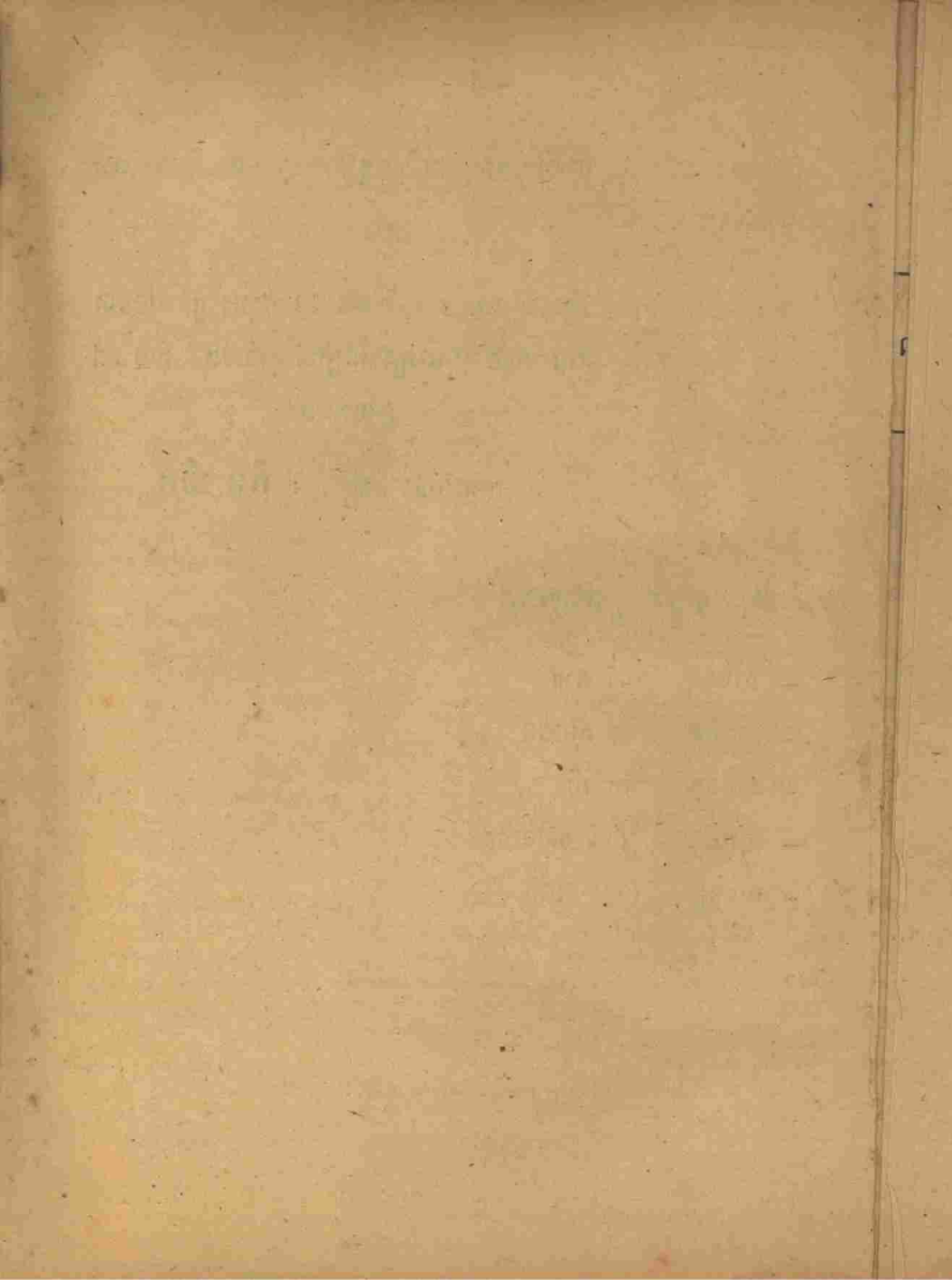
ជូនភ្ជាប់មកជាមួយនូវ តារាងបូកសរុបឧក្រិដ្ឋកម្មនៃរបបប៉ុល ពត និងឯកសារ
ផ្ដោលទោសផ្សេងៗ ។

ធ្វើនៅភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ២៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៨៣
គណៈកម្មការស្រាវជ្រាវឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់បន ប៉ុល ពត
ប្រធាន

ហត្ថលេខា និងត្រា : មិន ឃិន

សមាជិកគណៈកម្មការស្រាវជ្រាវ

- សមមិត្ត ជា គាន
- សមមិត្ត ទិត ស៊ុនថន
- សមមិត្ត គឹម លី
- សមមិត្តនារី ស្រ៊ុន សាំងលីម
- សមមិត្ត ទេស ហេង

ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្ស
សាមគ្គីកសាងការពារមាតុភូមិ កម្ពុជា

ស្ថិតិបូកសរុបឧក្រិដ្ឋកម្ម
របស់របបប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុល ពត មកលើប្រជាជនកម្ពុជា ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ១៩៧៥-៧៨

សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា
ឯករាជ្យ សន្តិភាព សេរីភាព សុភមង្គល

ល.រ	ឈ្មោះអ្នកប្តឹង	ចំនួនអ្នកប្តឹង	ចំនួនអ្នកស្លាប់	ចំនួនអ្នកស្លាប់ក្នុងព្រៃ ស្លាប់ក្នុងរណ្តៅ	សរុបស្លាប់ ទាំងអស់	កសិករ	កម្មករនិងអ្នក រដ្ឋការ អ្នកប្រ- កបរបរផ្សេងៗ	ព្រះសង្ឃ	ជនជាតិ	ចំនួនពិការ និងបាត់កម្លាំង	យោងលិខិត
១	បាត់ដំបង	៤២៩.៤៨០	៤១៩.៨៦៩	៥១.៨៩២	៤៣១.៧៦១	២៧១.៥៤១	៥៤.២៣០	១.៥២៥	៩២.៥៧៣	១៤.២១៩	-៨៨/៨៣/រសខ ចុះថ្ងៃ២៨.២.៨២ ធ្វើ តាមដីការអមលេខ ១២៥/៨៣/រសខ -១៤៧/៨៣/រសខ - ២៩៥/៨៣/រសខ
២	ក្រចេះ	១.៤១០	៣.៣២៧	៥៣៨	៣.៨៦៥	១.៦១៣	៩៧៥	២៨៨	៤៥១	១១១	-២៦៦/គបក្រចេះ ចុះថ្ងៃ ១៨.៦.៨៣
៣	ស្ទឹងត្រែង	៨.០៥៣	១.៦៦៧	៥៣១	២.១៩៨	៤៨៦	៦៩០	៣១	៤៦០	២៦	-សារទូរលេខចុះថ្ងៃ ២០.៥.៨៣
៤	ព្រៃវែង	៦៨.៣៥១	៤៦១.១៧៦	២៤.០៨៥	៤៨៥.២៦១	៤៤៤.៦៤៥	១២.៤២០	២.៥៧២	១.៥៣៩	១.០៧៦	-៦៧/មយអពរ ចុះថ្ងៃ ២១.៥.៨៣
៥	កំពង់ស្ពឺ	៥០.៨០៨	១២៧.១៣០		១២៧.១៣០	១១៧.៨៥៣	៣.២១៥	៤.០៣១	២.០៣១	៣.១៨៧	-៧១៧/មគខ ចុះថ្ងៃ ២៤.១១.៨២
៦	ព្រះវិហារ	១១.០២២	៣.៥៤០	៤៦៦	៤.០០៦	៧០១	៣១០	១៧២	២.៣៥៧	៨.៥០១	-សារទូរលេខ០២ ចុះថ្ងៃ២៣.៣.៨៣ -៦១/៨៣/រណសខពរហ
៧	សៀមរាប- ឧត្តរមានជ័យ	៣.៩៥២	៤.៣៩៤	១.១១៣	៥.៥០៧	៣.៣៥០	១.០២៤	២០		២.០០៧	-២៧៩/៨៣/រសកក ៥៩៨/៨៣/រសកក

ល.រ	ឈ្មោះអ្នកប្តឹង	ចំនួនអ្នកប្តឹង	ចំនួនអ្នកស្លាប់	ចំនួនអ្នកស្លាប់ក្នុងព្រៃ ស្លាប់ក្នុងរណ្តៅ	សរុបស្លាប់ ទាំងអស់	កសិករ	កម្មករនិងអ្នក រដ្ឋការ អ្នកប្រ- កបរបរផ្សេងៗ	ព្រះសង្ឃ	ជនជាតិ	ចំនួនពិការ និងបាត់កម្លាំង	យោងលិខិត
៨	កំពង់ចាម	៧៩.៤៥០	១១៩.៤១៧	៣៩.១៣២	១៥៨.៥៨៩	៧.២៣៣	៣៤.២០៧	៣.៩៦០	៧៤.០១៧	២១	-៣២/ខេត្ត-០៦៦/ខេត្ត-៧៣/ខេត្ត -៥៦/ខេត្ត
៩	ពោធិសាត់	៣៨.៥៧៦	៩២.៦១៧	២.១៣៥	៩៤.៧៥២	៥៣.៤៥១	៤.១៦៨	៣៧៤	៣៤.៦២៤	៧០៤	-លេខគ្មាន ចុះថ្ងៃ ១៨.១២.៨២
១០	កំពង់ឆ្នាំង	៤៤.៨៦៥	១១២.៩៧០	១៩.០៧៣	១៣៦.០៤៣	៦៧.៧៥៦	៣.២៨០	៩២៥	៤១.០០៩	២៩.១២៣	-៩២០/ផ្សារ/កន ចុះថ្ងៃ ២៤.៣.៨៣ ធ្វើតាមដីការអមលេខ ១២៨/ផ្សារ/សក
១១	កំពង់សោម	២០.៨៩៨	៥៣.១៣៦	៦.៣០៥	៥៩.៤៤១	២៥.៩៤៥	២.៩៣៥	១១៥	២៤.១៤១	១៨៨	-១២២/សិក្សាស ចុះថ្ងៃ ១៥.៧/៨៣
១២	ក្រុងភ្នំពេញ	៧៧.៨៤៧	២៣១.០៥៨	១១៨.៣៥៧	៣៤៩.៤១៥	១០១.២០៩	៨៦.៦៦៣	១.៧៩៨	៤១.៣៨៨	៤៩៦	-៥៧៧/ដីអ ចុះថ្ងៃ ៨.៣.៨៣
១៣	តាកែវ	៧២.២៤៤	១៣២.៨៩៧	១៧.៣៥២	១៥០.២៤៩	១២១.០៦៩	៤.៥៨០	៥.៦៧៣	១.៥៧៥	៥.៦៨៧	-ដីការអមលេខ ២៥៣/ផ្សារ ចុះថ្ងៃ ២៥.៧.៨៣
១៤	កំពត	២៥.៦៣២	៥៥.១៥០	៩.៨៩៥	៦៥.០៤៥	១៦.៩៧៦	២.៧៣៨	៥៥២	៣៤.៨៨៤	៦៧.៤២៣	៣.៣៤០កណ្តាលកណ្តាល-១៧៣សិក្សាស ធ្វើ ដីការអមលេខ ០៧៤សិក្សាស ចុះថ្ងៃ ១៤.៦.៨៣
១៥	មណ្ឌលគីរី		១៦០		១៦០				១៦០		-សារទួរលេខ ០០ ដេកា តេកា ចុះ ថ្ងៃ ៩.៤.៨៣
១៦	កោះកុង	៥.៦៧០	១៧.៣៤៩	២.៦០០	១៩.៩៤៩	៩.៩៧៧	៥.៨៤០	៦៥០	៨៨២		-០០២/សេកក ចុះថ្ងៃ ២៨.៣.៨៣ -០១/សេកក ចុះថ្ងៃ ៩.២.៨៣

ល.រ	ឈ្មោះអ្នកប្តឹង	ចំនួនអ្នកប្តឹង	ចំនួនអ្នកស្លាប់	ចំនួនអ្នកស្លាប់ក្នុងព្រៃ ស្លាប់ក្នុងរណ្តៅ	សរុបស្លាប់ ទាំងអស់	កសិករ	កម្មករ និងអ្នក រដ្ឋការ អ្នកប្រ- កបរបរផ្សេងៗ	ព្រះសង្ឃ	ជនជាតិ	ចំនួនពិការ និងបាត់កម្លាំង	យោងលិខិត
១៧	កំពង់ធំ	១១៩.៥៧៨	២៨១.៨១៦	៤២.៧៣១	៣២៤.៥៤៧	២៧៣.៣៤២	៥.១៦០	១.៨១៩	១.៤៩៥	៥.០៩២	-៥១/៨៣/រណកត ចុះថ្ងៃ ១៩-២-៨៣ -សារទូរលេខ និង ដីកាអមលេខ ២០- ៨៣/រណកត ចុះថ្ងៃ ២២-៣-៨៣ -០១/៨៣, -១៦៦/៨៣/រសិ
១៨	ស្វាយរៀង	៣៤.៧៣៧	៩៤.៥៤៣	២.២១៧	៩៦.៧៦០	៧៧.៣៨៧	១៦.៩២២	២៣៤	១២៩.៩៣៣	១៥៥	-១៧៥/៨៣/រសខ ចុះថ្ងៃ ៨-៧-៨៣ - ស្រង់តាមរបាយការណ៍ សន្និបាតថ្នាក់ ខេត្តសរុបបង្វិលពត៌ របស់បងប្អូនជនជាតិ
១៩	កណ្តាល	៦៨.៦៨០	៤៨២.០៥០	២២៨.៥៣៥	៧១០.៥៨៥	២៨៥.៦២៨	៦៦.០៦០	៤២៩	១២៩.៩៣៣	២.៥៦៣	-១១០១/សនចហ, - ១១៤/មចតមឈ -៧៧៨/កសក, -៥០១/ឧសកចត/៨៣ -១៤៦/៨៣/ខរស -៤៩០គតករ
២០	ក្រសួងមន្ត្រី ជុំវិញមជ្ឈម	៥.០៥៤	៥១.៨៣៩	១.៧០៦	៥៣.៥៩៩	៤៦.៨៩៩	១០០ អ្នកកាសែត	៤.៨៤០	១.២៦៩		
	សរុប	១.១៦៦.៣០៧	២.៧៤៦.១០៥	៥៦៨.៦៦៣	៣.៣១៤.៧៦៨	១.៩២៧.០៦១	៣០៥.៥១៧	២៥.១៦៨	៤៨៨.៣៥៩	១៤១.៨៤៨	

អ្នកប្តឹង : ១.១៦៦.៣០៧ នាក់

អ្នកស្លាប់ទាំងអស់	:	៣.៣១៤.៧៦៨	នាក់
ក្នុងនោះមាន :			
- កសិករ	:	១.៩២៧.០៦១	នាក់
- កម្មករ រដ្ឋការ មុខរបរផ្សេងៗ	:	៣០៥.៥១៧	នាក់
- ព្រះសង្ឃ	:	២៥.១៦៨	អង្គ
- ជនជាតិ	:	៤៨៨.៣៥៩	នាក់
- ស្លាប់ក្នុងព្រៃ កប់បាត់ក្នុងរណ្តៅ	:	៥៦៨.៦៦៣	នាក់
អ្នកពិការ និង បាត់កម្លាំង	:	១៤១.៨៤៨	នាក់
កុមារកំព្រា	:	ជាង ២០០.០០០	នាក់

ធ្វើនៅភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ២៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៨៣
គណៈកម្មការស្រាវជ្រាវព្រឹទ្ធកម្មរបស់របប ប៉ុល ពត

ប្រធាន

ហត្ថលេខា : មិន ឃឹន

សមាជិកគណៈកម្មការស្រាវជ្រាវ

- សមមិត្ត ជា គាន
- សមមិត្ត ទិត ស៊ិនថន
- សមមិត្ត គឹម លី
- សមមិត្តនារី ស្រ៊ិន សាំងលីម
- សមមិត្ត ទេស ហេង

ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្ស
សាមគ្គីកសាងការពារមាតុភូមិកម្ពុជា

ស្ថិតិបូកសរុបឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់របបប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុល ពត
មកលើទ្រព្យសម្បត្តិ-សត្វពាហនៈ ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ១៩៧៥-៧៨

សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា
ឯករាជ្យ សន្តិភាព សេរីភាព សុភមង្គល

ល.រ	ឈ្មោះអ្នកប្តឹង	ផ្ទះសំបែងខូចខាត	វត្តអារាមខ្មែរច័ន្ទ	គោ-ក្របីដែលបាត់បង់	យោង លិខិត
១	បាត់ដំបង	២២០.៤០៦	៣១២	៦១៤.៩៥៨	- ៨៨/៨៣/រសខ ចុះថ្ងៃ ២៨-២-៨៣ ធ្វើតាមដីកាអមលេខ ១២៥.៨៣ រសខ, - ១៤៧/៨៣/រសខ និង ២៩៥/៨៣/រសខ.
២	ក្រចេះ				
៣	ស្ទឹងត្រែង	១.១៣៥	១២	១០.៣៧១	- សារទូរលេខ ចុះថ្ងៃ ២០-៥-៨៣
៤	ព្រៃវែង				
៥	កំពង់ស្ពឺ	៦៦.៧៤៦	១៨២	១៥១.៩៨៦	- ៧១៧/មគខ ចុះថ្ងៃ ២៤-១១-៨២
៦	ព្រះវិហារ	៥.៦៦១	៤៤	២៨.៣៤១	- សារទូរលេខ ០២ ចុះថ្ងៃ ២៣-៣-៨៣ និងលេខ ៦១/៨៣/រណស/ខតវហ
៧	សៀមរាប-ឧត្តរមានជ័យ	៤.៥១៦	៥៣	៤៥.៨៤៨	- ២៧៩/៨៣/រសកក, - ៥៩៨/៨៣/រសកក
៨	កំពង់ចាម	១៧.១១០	៤០៤	៤៦.៥០០	- ៣២/រខកច , ០៦៦/រខកច
៩	ពោធិសាត់	៥២.៩៨៩	១០៣	១៤៧.១៥១	- ចុះថ្ងៃ ១៨-១២-៨២

ល.រ	ឈ្មោះអ្នកប្តឹង	ផ្ទះសំបែងខូចខាត	វត្តអារាមខ្មែរច័ន្ទី	គោ-ក្របីដែលបាត់បង់	យោងលិខិត
១០	កំពង់ឆ្នាំង				
១១	កំពង់សោម	២០.៩៨៥	១៦	២.៥៣៣	- ១២២/រសិ.កពស ចុះថ្ងៃ ១៥-៧-៨៣
១២	រដ្ឋធានី ភ្នំពេញ	៥៦.៥៦០	៤៧	៦៦.៣៩៨	- ចុះថ្ងៃ ៨-៣-៨៣ ធ្វើតាមដីកាអមលេខ ៥៧៧/ដ.អ ចុះថ្ងៃ ២៥-៧-៨៣
១៣	តាកែវ				
១៤	កំពត	៤៦ ៨១៧	១០៧	៨០.៣៤៥	- ៣.៣៤០/កណ្តខកព/ផត, ១៧៣/រសិ.កពស/ផត - ដីកាអមលេខ ០៧៤/រសិ.កព/ផត ចុះថ្ងៃ ១៤-៦-៨៣
១៥	មណ្ឌលគីរី				
១៦	កោះកុង	២.៩៥០	១២៦	១៣.៩៩៦	- ០០២/រសខ/កក ចុះថ្ងៃ ២៨-៣-៨៣ - ០១/រសខ/កក ចុះថ្ងៃ ៩-២-៨៣
១៧	កំពង់ធំ	២៦.៧៨៤	១៦២	១២៦.៥០៤	- ៥១/ផត រ.ណ.ក.ធ ចុះថ្ងៃ ១៩-២-៨៣ - ដីកាអមលេខ ២០/ផត ដរណ/កធ ចុះថ្ងៃ ២២-៣-៨៣
១៨	ស្វាយរៀង	៩.៥៨៩	៧១	៣៨.៥៤៦	- ០១/ផ២, ១៦៦/ផត រសិ
១៩	កណ្តាល	១០០.៩៩១	២៩៨	១១៧.៩៨១	- ១៧៥/ផត រសខ ចុះថ្ងៃ ៨-៧-៨៣

ល.រ	ឈ្មោះអ្នកប្តឹង	ផ្ទះសំបែងខូចខាត	វត្តអារាមខ្មែរថ្មី	គោ-ក្របីដែលបាត់បង់	យោងលិខិត
១០	ក្រសួង-មន្ទីរ ជុំវិញមជ្ឈិម	១.២៨៣	៣១	១៥.៩៥៨	- ស្រង់តាមរបាយការណ៍សន្និបាតថ្នាលទោសរបប ប៉ុល ពត របស់បងប្អូនជនជាតិ - ១១០១ សនចហ, ១១៤/មចតមឈ - ៧៧៨/កសក, ៥០១/ឧសកចត/៨៣ - ១៤៦/៨៣ ខរស, ៤៩០ គពករ
	សរុប	៦៣៤.៥២២	១.៩៦៨	១.៥០៧.៤១៦ ក្បាល	

- ផ្ទះសម្បែង : ៦៣៤.៥២២
- វត្តអារាម : ១.៩៦៨
- វិហារអិស្លាម : ១០៨
- សាលារៀន : ៥.៨៥៧
- មន្ទីរពេទ្យ-មន្ទីរពិសោធន៍ : ៧៩៦
- គោ-ក្របី : ១.៥០៧.៤១៦ ក្បាល
- មាស-ប្រាក់ សម្ភារៈប្រើប្រាស់ផ្សេងៗជាច្រើនទៀត

សមាជិកគណៈកម្មការស្រាវជ្រាវ

- សមមិត្ត ជា គាន
- សមមិត្ត ទិត ស៊ិនថន
- សមមិត្ត គឹម លី
- សមមិត្តនារី ស្រីន សាំងលីម
- សមមិត្ត ទេស ហេង

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ២៥ កក្កដា ១៩៨៣

គណៈកម្មការស្រាវជ្រាវឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់ របប ប៉ុលពត

ប្រធាន

ហត្ថលេខា : មិន ឃិន

ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្ស
សាមគ្គីកសាងការពារមាតុភូមិកម្ពុជា
លេខ ១០៥២/៨៣/ករស

សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា
ឯករាជ្យ សន្តិភាព សេរីភាព សុភមង្គល

ប្រកាស
ស្តី អំពី

ឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់បនរាតទីនិយមមិនប៉ែកាំង និង ប៉ុល ពត
អៀង សារី ខៀវ សំផន ជាបរិវារ មកលើប្រជាជនកម្ពុជា
ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ១៩៧៥-១៩៧៨

គណៈអចិន្ត្រៃយ៍ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្សសាមគ្គីកសាងការពារ
មាតុភូមិកម្ពុជា បានធ្វើការប្រជុំនៅថ្ងៃទី ៣ ខែសីហា ឆ្នាំ ១៩៨៣ ។

ដោយបានឃើញកំណត់ហេតុលេខ ១០៥១/៨៣/ករស ចុះថ្ងៃទី ២៥
ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៨៣ នៃគណៈកម្មការស្រាវជ្រាវក្រោមឈ្មោះក្រុមប្រឹក្សាទូទាំង
ប្រទេសរណសិរ្ស ស្តីអំពីឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់បនរាតទីអនុគ្រោះនិយមមិនប៉ែកាំង និង
ប៉ុល ពត អៀង សារី ខៀវ សំផន, អង្គប្រជុំយល់ឃើញថា ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ១៩៧៥-
១៩៧៨ បនរាតទីនិយមមិនប៉ែកាំង និងប៉ុល ពត ជាបរិវារ បានធ្វើឱ្យចោលសម្ព័ន្ធ
សង្គមកម្ពុជាប្រក្រាបចាក់ ប្រែក្លាយទឹកដីនៃប្រជាជាតិយើងទៅជាទីរេហាស្ថាន
ជោគជាំដោយឈាម និងទឹកភ្នែក ។

តាមរបាយការណ៍ឃើញថា មានអ្នកប្តឹងថ្កោលទោស មួយ លានមួយរយ ហុកសិបប្រាំមួយពាន់បីរយប្រាំពីរ (១.១៦៦.៣០៧) នាក់ បានប្តឹងពីបរាតទី និយមចិនប៉េកាំង និង ប៉ុល ពត ជាបរិវារ ដែលបានបំផ្លិចបំផ្លាញអស់ជីវិតប្រជា- ជនយើងចំនួន បីលាន បីរយដប់បួនពាន់ ប្រាំពីររយហុកសិបប្រាំបី (៣.៣១៤- ៧៦៨) នាក់ (ជូនភ្ជាប់មកជាមួយនូវកំណត់ហេតុលេខ ១០៥១/កស) ។

ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់ប៉ុល ពត បរិវារបនអនុគ្គរភាពរាតទីនិយមចិនប៉េកាំង នេះ អង្គប្រជុំគណៈអចិន្ត្រៃយ៍ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្សសាមគ្គីកសាង ការពារមាតុភូមិកម្ពុជា មានការឈឺចាប់យ៉ាងក្រៃលែង ហើយចង់កំហឹងក្ដៅអំ ចំពោះបនប៉ុល ពត ជាបរិវារ របស់បនអនុគ្គរភាពរាតទីនិយមចិនប៉េកាំង ។

ជាមួយនេះដែរ អង្គប្រជុំមានការសប្បាយរីករាយជាខ្លាំង ដោយឃើញការ រលំរលាយទៅ នៃរបបប្រល័យពូជសាសន៍ដ៏គ្រោះថ្នាក់នេះ ហើយថ្ងៃ ៧ មករា ១៩៧៩ បានបើកឡើងនូវទំព័រប្រវត្តិសាស្ត្រថ្មីរបស់សង្គមកម្ពុជា តាមការដឹកនាំ ដ៏ ឈ្លាសវៃ និងភ្លឺស្វាងរបស់បក្សប្រជាជនបដិវត្តកម្ពុជា ក្រោមទង់ប្រាសាទកំពូលប្រាំ ដ៏ថ្លៃថ្នារបស់មាតុភូមិយើង ។ ប្រជាជនគ្រប់ស្រទាប់រណ្តំ រួមសាមគ្គីទាំងកម្លាំង កាយ ទាំងកម្លាំងចិត្តជុំវិញរណសិរ្ស ជ្រោងខ្ពស់ទង់ប្រយុទ្ធដើម្បីការរស់នៅដ៏ត្រឹម ត្រូវ កសាងជីវភាពថ្មីឡើងវិញដោយមានការជួយឧបត្ថម្ភពីកងទ័ព និងប្រជាជន វៀតណាម ពីសហភាពសូវៀត និងពីប្រទេសសង្គមនិយម ព្រមទាំងពីកម្លាំង ចម្រើនជឿនលឿនលើពិភពលោក ។ ជាងបួនឆ្នាំកន្លងទៅនេះ បដិវត្តកម្ពុជាបាន ដណ្ដើមបាននូវជ័យជំនះយ៉ាងធំធេង និងត្រចះត្រចង់លើគ្រប់វិស័យ ស្មារតីស្មោះ ខ្មោចផ្សាឈឺចាប់ល្វឹងជួរចត់ បានរលុបរលាយទៅជាបន្តបន្ទាប់ ជីវភាពដ៏ស្រស់

បំព្រងបានរស់ឡើងវិញ ក្នុងទូទាំងប្រទេស ។ ចំណងមិត្តភាពសង្គមនិយមជាមួយ
វៀតណាម និងប្រជាជាតិចម្រើន បានត្រូវពង្រឹងនិងពង្រីកជាលំដាប់ ។

ប៉ុន្តែទន្ទឹមនឹងការរីកចម្រើនរបស់បដិវត្តន៍កម្ពុជា ពួកពង្រីកទឹកដីរាតនីយម
ចិនប៉េកាំង និងចក្រពត្តិអាមេរិក នៅតែចង់សំរិះរកឧបាយកលពិសពុលល្អឆន-
ពានទឹកដីយើង បង្កលក្ខណៈឱ្យរបបប្រល័យពូជសាសន៍ប៉ុល ពត ត្រឡប់មកវិញ ។
ថ្មីៗនេះ ក្នុងស្ថានភាពផ្សេងសំណាងចុងក្រោយបង្អស់ ពួកវាបានបង្កើតរដ្ឋាភិបាល
ចម្រុះត្រីភាគីកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យរបស់ ស៊ីហានុ ស៊ីនសាន ខៀវ សំផន ដែល
ផាតុពិត សុទ្ធតែជាបរិវារដាច់ថ្លៃ របស់បនរាតនីអនុគ្រាតនិយមចិនប៉េកាំង ។

ចំពោះឧបាយកលដ៏ខ្មោងឆឺតទាំងនេះ ប្រជាជនយើងទាំងចាស់ ក្មេង ស្រី
ប្រុស គ្រប់ជាន់ថ្នាក់ គ្រប់ជនជាតិ ព្រះសង្ឃ បញ្ញវន្ត ត្រូវតែភ្ញាក់រំលឹក ចង
កំហឹងក្តៅអំក្នុងបេះដូង ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់បន ប៉ុល ពត និងចៅហ្វាយរបស់វា
គឺបនរាតនីអនុគ្រាតនិយមចិនប៉េកាំង បង្កើនជំនឿជៀជាក់លើការដឹកនាំរបស់
បក្ស ស្នាហាប់អនុវត្តនូវចលនាបដិវត្តន៍ទាំងបី ដើម្បីការពារ និង កសាងមាតុភូមិ
សម្បូរសប្បាយជូនប្រជាជន កសាងល្អនូវចំណងមិត្តភាព សាមគ្គីភាព និង
សហប្រតិបត្តិការរឹងមាំ ជាមួយបណ្តាប្រជាជាតិ ជាបងប្អូន ។

អង្គប្រជុំគណៈអចិន្ត្រៃយ៍ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្សសាមគ្គីកសាង
ការពារមាតុភូមិកម្ពុជា យល់ឃើញថា ចាំបាច់ត្រូវរំលឹកឡើងវិញ នូវអតីតកាល
ឈឺចាប់ខ្លោចផ្សាជូរចត់នេះ ដើម្បីទុកជាកេរដ៏វណ្ណជូនប្រជាជនយើងគ្រប់
ជំនាន់ ចិញ្ចឹមនូវកំហឹងឈឺចាប់ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មនៃរបបប៉ុល ពត ។

ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្សសាមគ្គីកសាងការពារមាតុភូមិកម្ពុជា

សូមផ្ញើញត្តិ ជូនក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ បញ្ជូនទៅរដ្ឋសភានៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិត
កម្ពុជា កត់ត្រាទុកនូវឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់បនប៉ូល ពត បរិវារវាតទីនិយមចិនប៉េកាំង
មកលើប្រជាជនយើង ហើយសូមធ្វើសំណូមពរចំពោះរដ្ឋសភា :

១ - កំណត់យកថ្ងៃទី ២០ ឧសភា រៀងរាល់ឆ្នាំ ជូនប្រជាជនយើងទូទាំង-
ប្រទេស ចងកំហឹងចំពោះបនប្រល័យពូជសាសន៍ប៉ូល ពត ជាបរិវាររបស់បនវាតទី
អនុវត្តភាពនិយមចិនប៉េកាំង ពីព្រោះថ្ងៃទី ២០ ខែ ឧសភា ១៩៧៥ នេះ ជាថ្ងៃ
ដែលពួកវាចាប់ផ្តើមអនុវត្តគោលការណ៍ប្រល័យពូជសាសន៍ជាបន្តយ៉ាងចំហ និង
យ៉ាងយោរយោ ព្រៃផ្សៃ ចំពោះប្រជាជនកម្ពុជា ទូទាំងប្រទេស ។

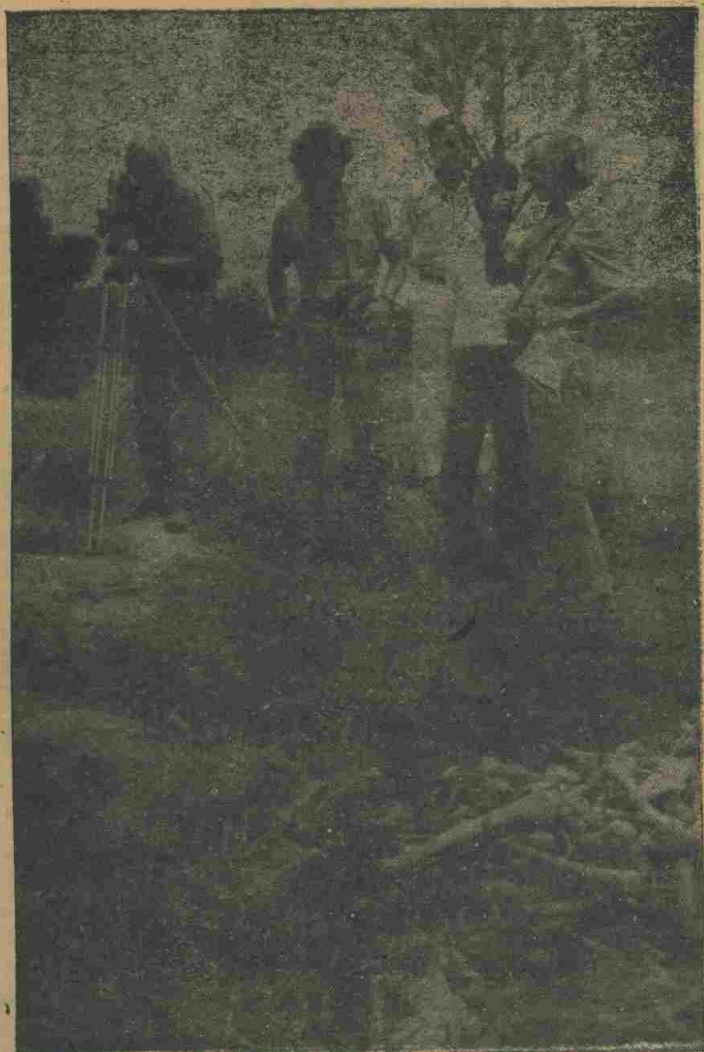
២ - ឱ្យសាងសិលាចារឹក និងសាងបូជនីយដ្ឋានកម្ពុល់អដ្ឋិធាតុ នៃជន
រងគ្រោះដោយបនប្រល័យពូជសាសន៍ប៉ូល ពត ដែលគាស់បាន ហើយរៀបចំ
ឲ្យល្អ នៅតាមគ្រប់ខេត្ត-ក្រុង រហូតឃុំ “ ដែលត្រូវចាប់ដំណើរការពីពេលនេះ
រហូតដល់ទី១៤កក្កដាឆ្នាំ ៨៤ ”, កត់ត្រាទុកនូវឧក្រិដ្ឋកម្ម រក្សាទុកនូវឧបករណ៍
និងសម្ភារៈធាតុស្តុកនៃឧក្រិដ្ឋកម្ម ដើម្បីជូនប្រជាជនយើងចងចាំប្រវត្តិសាស្ត្រ
ជួរចត់នេះ ជារៀងរហូត ។

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០៣ ខែ សីហា ឆ្នាំ ១៩៨៣

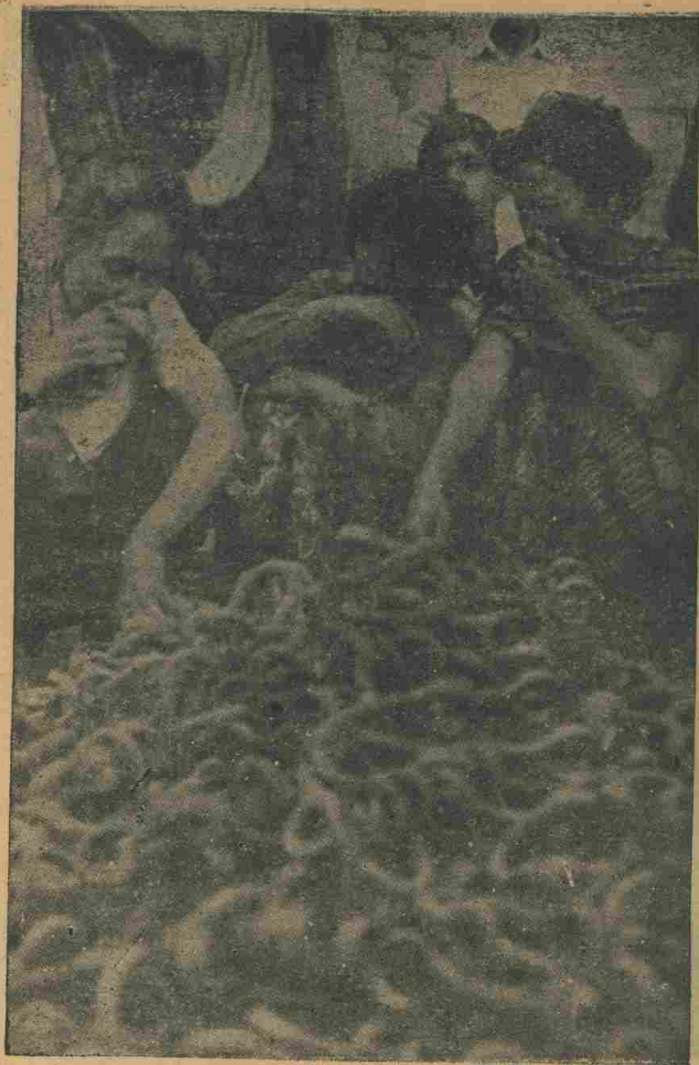
ជ. គណៈអចិន្ត្រៃយ៍ ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្ស
សាមគ្គីកសាងការពារមាតុភូមិកម្ពុជា

ប្រ ជាន

ហត្ថលេខា និងត្រា : ជំរា ស៊ុម

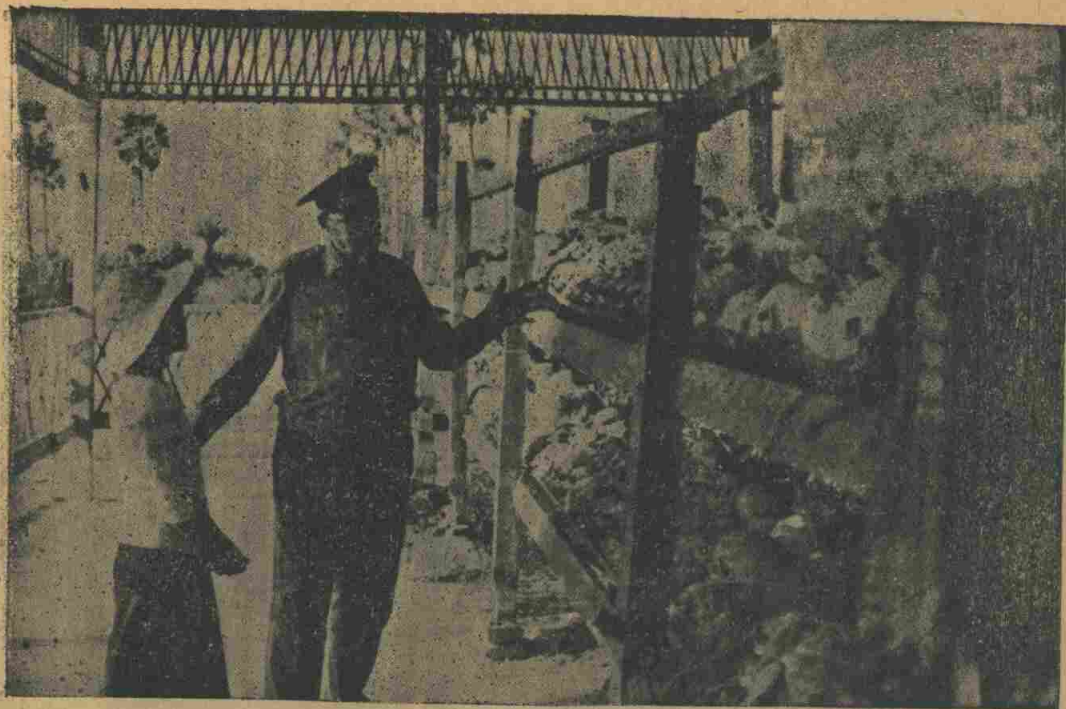
នេះជាទិដ្ឋភាពដីខ្ពោចផ្សាមួយ ក្នុងចំណោមទិដ្ឋភាពលើទួលចុកចាប់
រាប់ម៉ឺនសែនកន្លែង នៅលើផ្ទៃប្រទេសកម្ពុជា (ជើងឯក)

តើប្រជាជនកម្ពុជា ប៉ុន្មាននាក់ហើយ ដែលច្រវាក់ខ្មោះនេះ
ត្រូវបែន ប៉ុល ពត បានយកមកដាក់ធ្វើទារុណកម្ម ? (ទួលស្វែង)

ក្នុងលោកយើងនេះ តើមានជនណាដែលមានស្នាដៃធំ
បានសម្លាប់ប្រជាជនខ្លួនឯង លើសបន ប៉ុល ពត ?

សូម្បីតែលោកឧត្តមសេនីយ ដែលធ្លាប់ប្រយុទ្ធក្នុងសង្គ្រាមច្រើនលើក
ច្រើនសារ ក៏ព្រឹក្សាលស្កតចិត្ត ចំពោះធាតុដៃឧក្រិដ្ឋរបស់បទប៉ុល ពត ដែរ ! (ជើងឯក)

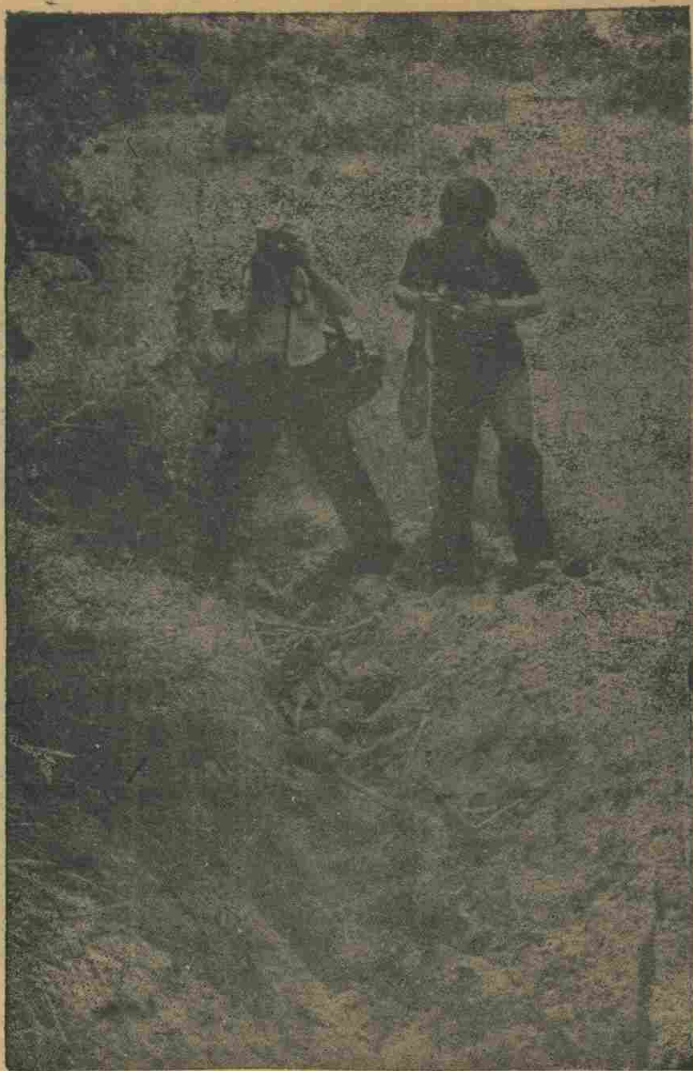
រូបថតនៃជនរងគ្រោះនៅលើជញ្ជាំង កំពុងទាមទាររកយុត្តិធម៌
ចំពោះជនបរទេសមួយក្រុម ។ (ទួលស្វែង)

ទីចុងកាត់មាត់ញកត្រង់ណាលើផ្ទៃប្រទេសទាំងមូល ក៏មាន
ឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់បន ប៉ុល ពត មកលើប្រជាជនកម្ពុជាដែរ ! (ទូលស្តែង)

ប្រតិភូបរទេសមួយក្រុមកំពុងរង្វត់ចិត្ត នៅចំពោះមុខឧក្រិដ្ឋកម្ម
អមនុស្សធម៌របស់បន ប៉ូល ពត មកលើប្រជាជនស្លូតត្រង់កម្ពុជា ។ (ជើងឯក)

វិញ្ញាណក្ខន្ធទនេងត្រោះ កំពុងប្រាប់អ្នកកាសែតបរទេសអោយនាំរឿងពិត
ពីឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់បន្ទីល ពត ទៅជម្រាបមតិសាធារណសកលលោក ។ (ជើងឯក)

រដ្ឋសភា

សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា

នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា

លេខ ០៥២/រស

ឯករាជ្យ សន្តិភាព សេរីភាព សុភមង្គល

សេចក្តីសម្រេច

របស់រដ្ឋសភានៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា

សម័យប្រជុំលើកទី ៥ នីតិកាលទី ១

- បានឃើញកំណត់ហេតុនៃគណៈកម្មការស្រាវជ្រាវឧក្រិដ្ឋកម្ម នៃរបប
ប៉ុល ពត លេខ ១០៥១/៨៣/ករស ចុះថ្ងៃទី ២៥ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៨៣ មកលើ
ប្រជាជនយើងក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ១៩៧៥-៧៨ ។

- បានឃើញព្រឹត្តិលេខ ១០៥២/៨៣/ករស ចុះថ្ងៃទី ៣ ខែសីហា
ឆ្នាំ ១៩៨៣ នៃក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសសរណសិរ្សសាមគ្គីភាពការពារមាតុភូមិ
កម្ពុជា ។

- យោងតាមការពិនិត្យពិភាក្សា ឯកភាព ក្នុងសម័យប្រជុំពេញអង្គលើក
ទី ៥ នីតិកាលទី ១ នៃរដ្ឋសភា ថ្ងៃទី ១៨-០៨-៨៣ ។

រដ្ឋសភា

នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា

ស ៤ ម ច

១- រដ្ឋសភាភត់ត្រាទុកជាប្រវត្តិសាស្ត្រ នូវឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់បនរាតទីអនុត្តរ-
ភាពនិយមិចនបើកាំង និងបរិវារ ប៉ុល ពត អៀង សារី ខៀវ សំផន ក្នុងអំឡុង
ឆ្នាំ ១៩៧៥-៧៨ មកលើប្រជាជនយើង ។ តាមកំណត់ហេតុរបស់គណៈកម្មការ
ស្រាវជ្រាវឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់បន ប៉ុល ពត លេខ ១០៥១/៨៣/ករស ចុះថ្ងៃទី ២៥
កក្កដា ១៩៨៣ រដ្ឋសភាពិនិត្យឃើញថា : បណ្តាឧក្រិដ្ឋកម្មនេះ បានកើតមាន
ពិតប្រាកដមែន គឺវាបានប្រែក្រឡាស់នូវរាល់រចនាសម្ព័ន្ធសង្គមកម្ពុជា ធ្វើឱ្យទឹកដី
យើងក្លាយជាព្រៃរហោស្ថានបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អនាគត ។

២- រដ្ឋសភាយល់ស្របជាងកិច្ចន័យជាមួយក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្ស
សាមគ្គីកសាងការពារមាតុភូមិកម្ពុជា ឱ្យប្រជាជនយើងចងចាំនូវប្រវត្តិសាស្ត្រដ៏ធ្ងរ-
ចត់នេះតទៅ ដើម្បីបំផុសកំហឹងឈឺចាប់ ប្តេជ្ញាវាយកំទេច និងផ្តាច់ចំណងទាក់ទង
ជាមួយបន ប៉ុល ពត បរិវាររាតទីនិយមិចនបើកាំង ។ ប្រជាជនយើងទូទាំងប្រទេស
ដាច់ខាតលើកកម្ពស់ស្មារតីបដិវត្ត ស្នេហាជាតិមាតុប្រទេស ស្នេហារបបថ្មី និង
ចាំបាច់ត្រូវអនុវត្តឱ្យបានល្អ នូវការកិច្ចខាងក្រោម :

ក- ប្រជាជនយើង ឯកភាពកំណត់យកថ្ងៃទី ២០ ខែឧសភា រៀងរាល់ឆ្នាំ ជា “ ទិវាចងកំហឹងចំពោះរបបបទប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុល ពត ” ។

ខ- សាងសិលាចារឹក និង បូជនីយដ្ឋាន តម្កល់អង្គធាតុនៃជនរងគ្រោះដែល របបប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុល ពត បានសម្លាប់ ហើយដែលយើងគាស់បាន ដោយរៀបចំឲ្យបានល្អ នៅរដ្ឋធានីភ្នំពេញ ខេត្ត និង ឃុំ ។

គ- នៅគ្រប់មូលដ្ឋាន ត្រូវផ្សព្វផ្សាយរបាយការណ៍ឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់បទ ប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុល ពត នៅក្នុងស្រទាប់ប្រជាជន ដើម្បីឲ្យប្រជាជន ពិភាក្សាបន្ថែម ហើយធ្វើរបាយការណ៍ជូនរដ្ឋសភា ។

ធ្វើនៅភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១៨ ខែសីហា ឆ្នាំ ១៩៨៣

រដ្ឋសភានៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា

ប្រធាន

បាតុលេខា និង ត្រា : ជ័រ ស៊ីម

ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្ស

សាមគ្គីកសាងការពារមាតុភូមិកម្ពុជា

លេខ : ០១/៨២/ករស.ស

សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា

ឯករាជ្យ សន្តិភាព សេរីភាព សុភមង្គល

សា រា ច រ វិ ណ នាំ ស្តី ពី

- ការបើកយុទ្ធនាការយោធនាអប់រំទូទាំងប្រទេស
សំដៅវែកមុខថ្កោលទោសខ្មាំងសត្រូវគ្រប់ប្រភេទ
- ចលនាជម្រុញបដិវត្តន៍កម្ពុជា ទៅមុខខ្លាំងក្លាជានិច្ច

ដោយអនុវត្តតាមសារាចរលេខ ១៩៣/សរមល ចុះថ្ងៃទី ៣០-៦-១៩៨២
របស់គណៈលេខាធិការបក្ស និងសារាចរណែនាំលេខ ២៤៣/សរមល ចុះថ្ងៃ
ទី ២២ កញ្ញា ១៩៨២ របស់គណៈលេខាធិការបក្ស, ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេស
រណសិរ្សសាមគ្គីកសាងការពារមាតុភូមិកម្ពុជា សូមធ្វើសេចក្តីណែនាំ ដូចតទៅ
នេះ ៖

“ ចាប់តាំងពីថ្ងៃដោះ ៧ មករា ១៩៧៩ មកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ បដិវត្តន៍កម្ពុជា
បានមានវ័យជាន់បីឆ្នាំហើយ ។ ក្នុងរយៈកាលនេះ ប្រជាជនយើងទូទាំងប្រទេស
បានរស់នៅក្នុងសុខសន្តិភាព និងសេរីភាព ចេញផុតពីជីវភាពខ្មោងងឹត ត្រូវរង

អំពើកៀបសង្កត់ដីយោរយោព្រៃផ្សៃ និង ចេញផុតពីអំពើផ្តាច់ការលុបបំបាត់សិទ្ធិ
សេរីភាពគ្រប់បែបយ៉ាង របស់របបប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុល ពត, អៀង សារី,
ខៀវ សំផន » ។

ក្នុងអំឡុងពេលប៉ុណ្ណោះ, ទោះបីជារយៈពេលមួយខ្លីបំផុតសម្រាប់ការកសាង
ប្រទេសជាតិមួយ ដែលរងការបំផ្លិចបំផ្លាញយ៉ាងដំណំក្រៃលែង ពីរបបប្រល័យ
ពូជសាសន៍ក៏ដោយ ក៏រដ្ឋអំណាចបដិវត្តកម្ពុជាបានស្តុះស្តង់ប្រយុទ្ធស្នាម និង
កសាងប្រទេសជាតិឡើងវិញជាបន្ទាន់ ហើយសម្រេចបានជោគជ័យដ៏ខ្លាខ្លា
ដោយបានធ្វើឱ្យជីវភាពប្រជាជន និងសង្គមជាតិរបស់យើងបានប្រែផ្លាស់ជា
ជំហានលោតឆ្ពោះ ពីសភាពតោកឃ៉ាត មកកាន់សភាពរីកចម្រើនវិងមាំ កាន់តែ
ស្រស់បំព្រងឡើងជានិច្ច ធ្វើឱ្យប្រជាជនយើងទាំងមូល និង មតិអន្តរជាតិអបអរ
សរសើរ ហើយរាយការណ៍យ៉ាងខ្ពស់ចំពោះលទ្ធផលដ៏ជោគជ័យ នៃការខិតខំគត
សំចៃរបស់បដិវត្តន៍កម្ពុជាយើង ។

ប៉ុន្តែ បទប្រល័យពូជសាសន៍កម្ពុជា ជាទុកញ្ឆេះរបស់ពួកវាតទី-អនុគ្រូភាព
និយមចិនប៉ែកាំង ដែលផ្សំគំនិតជាមួយចក្រភពគ្រិស្តស្វីត ព្រមទាំងពួកខ្មែរប្រតិកិរិយា
មួយក្រុម និងពួកប្រតិកិរិយាអន្តរជាតិមួយចំនួនទៀតនៅទូទាំងស៊ី បានកើតចិត្ត
ច្រណែនឈ្នានីស ចង់អោយគំនុំនឹងការរស់រានឡើងវិញ របស់ប្រជាជនកម្ពុជា
និងដំណើរឆ្ពោះទៅមុខនៃបដិវត្តន៍កម្ពុជាយើង ។ ក្នុងគំនិតអាក្រក់បែបនេះហើយ
ទើបបានជាពួកវាទាំងនោះ បានខិតខំរកគ្រប់ល្បិចកលបំផ្លិចបំផ្លាញសេចក្តីសុខ
ក្សេមក្សាន្ត និងការរីកចម្រើនរបស់ប្រជាជន និងបដិវត្តន៍យើង ចាប់តាំងពីពេល
ប្រទេសជាតិយើងបានរំដោះខ្លួនផុតពីរបបប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុល ពត មកម្ល៉េះ ។

អាស្រ័យហេតុនេះ, ដើម្បីប្រឈមមុខទល់នឹងខ្មាំងសត្រូវគ្រប់ប្រភេទ
ការពារសេចក្តីសុខសាន្តរបស់ប្រជាជន និងដំណើរឈ្មោះទៅមុខនៃបដិវត្តន៍កម្ពុជា
យើង, ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្សសាមគ្គីកសាងការពារមាតុភូមិកម្ពុជា
បានលើកទិសណែនាំមួយចំនួនសម្រាប់អនុវត្ត ដូចតទៅនេះ :

១ - ឃោសនាអប់រំ បំផុសថែមទៀត នូវស្មារតីភ្នាក់ងារលើក នៃ
កម្មាភិបាល បុគ្គលិក ប្រជាជន សំដៅពង្រឹងជំនឿ និង ទំនុកចិត្តលើ
បដិវត្តន៍ លើរបបថ្មីរបស់យើង ដោយបង្ហាញហេតុផលច្បាស់លាស់
ឱ្យម្នាក់ៗ :

ក - ជឿជាក់រាល់ជ័យជំនះរបស់បដិវត្តន៍ និង មូលហេតុត្រឹមត្រូវនៃជ័យ-
ជំនះនេះ ។

ខ - ទទួលស្គាល់ដោយស្មោះស្ម័គ្រ នូវចរិត និងលក្ខណៈល្អប្រសើរ
នៃរបបថ្មី និង កម្លាំងដ៏មហិមារបស់យើង ។

គ - ឃើញច្បាស់នូវភាពទន់ខ្សោយ និងបរាជ័យគេចមិនផុតរបស់ពួក
ខ្មាំងសត្រូវ ដោយបកអាត្រាគន្យឃើញមុខមាត់អាក្រក់ និងឧបាយកលពិសពុល
នៃសង្គ្រាមចិត្តសាស្ត្ររបស់ខ្មាំងសត្រូវ ដែលមានពួកវាចំរើនយមចិនប៉ែកាំង ស៊ុម
គ្រលុំជាមួយចក្រភពកម្ពុជាមេរិក អូសទាញពួកប្រតិភិវិយាអន្តរជាតិអាស៊ីមួយចំនួន
ឱ្យចូលរួមក្នុងបំណងធ្វើឲ្យបដិវត្តន៍កម្ពុជាទន់ខ្សោយ សំដៅលេបទឹកដីរបស់យើង
នៅទីបំផុត ។

២ - បរិហារថ្កោលទោសខ្មាំងសត្រូវគ្រប់ប្រភេទ ដែលគាំទ្របុព្វហេតុ
របស់បទប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុលពត អៀងសារី ខៀវសំផន ដោយលើកឡើង
ឲ្យឃើញច្បាស់ នូវឧក្រិដ្ឋកម្ម ដ៏ធ្ងន់ធ្ងរមិនអាចអត់ឱនបាន របស់ពួកនេះ ដែល :

ក - បង្កទុក្ខវេទនាដ៏ធំធេងដល់ប្រជាជន បំផ្លាញកម្លាំងរបស់ប្រទេសជាតិ :

— សម្លាប់ពី បន្ទាល់ប្រពន្ធ ឬសម្លាប់ប្រពន្ធ បន្ទាល់ប្តី ឬក៏សម្លាប់ទាំងប្តី
ទាំងប្រពន្ធ បន្ទាល់កូនឡកំព្រា សម្លាប់ទាំងគ្រួសារ។ សម្លាប់ជនជាតិ សម្លាប់
ព្រះសង្ឃ ។

— បង្កគម្លាហារប្រជាជន បំបាក់កម្លាំងរបស់ជាតិ ដោយបង្ខំឲ្យធ្វើ
ការជាទម្ងន់ មិនថែទាំសុខភាពប្រជាជន ធ្វើឲ្យប្រជាជនទាំងមូលអស់ពំនឹង
អស់សង្ឃឹម អស់ជំនឿក្នុងការរស់នៅ អស់ជំនឿក្នុងពូជជាតិរបស់ខ្លួន ។

ខ - បំបាត់វប្បធម៌ ប្រពៃណីជាតិ និងកេរដំណែលអរិយធម៌ជាតិ :

— កំទេចវត្ថុអារាម កំទេចវត្ថុបុរាណ បំបាត់សំណល់វប្បធម៌ អក្សរ-
សាស្ត្រ អត្ថបទជាតិ ទំនៀមទម្លាប់ល្អប្រសើរ នៃប្រពៃណីជាតិ ។

— ពួកវាបំផ្លាញអ្វីៗ ជាវិទ្យាសាស្ត្រ និង អារ្យធម៌ទាំងអស់ សំដៅអូស
ទាញសង្គម ឲ្យត្រឡប់ទៅក្នុងយុគសម័យបុព្វកាល ។

— កំទេចបញ្ញវន្ត ដើម្បីបំបាត់បញ្ញាកសាងប្រទេសជាតិ បំបាត់អាជីព
របស់ពលករ បំបាត់មុខរបរបច្ចេកទេស និងជំនាងរបស់ជាតិ អូសទាញប្រជា-
ជាតិទាំងមូលឲ្យធ្លាក់ទៅក្នុងអន្ធការភាព ដោយកាត់ផ្តាច់ចេញពីពន្លឺអារ្យធម៌
បច្ចុប្បន្ននៃពិភពលោក ដើម្បីឲ្យប្រជាជនកម្ពុជា ក្លាយទៅជាទាសករឥតវិចារណ-
ញាណ ។

៣. បរិហារចក្រាត្រាតន្ត្រមុខមាត់អាត្រាកំរប់សំក្រុមល្ខោន ដែលគេហៅថា
 “ រដ្ឋាភិបាលចម្រុះត្រីភាគ ” ផ្គុំឡើងដោយសីហនុ និង សីនសាន ផ្សំជាមួយ
 ប៉ុលពត ដែលជាមេឃាតករសម្លាប់ប្រជាជនកម្ពុជា ដោយរែកញែកឱ្យប្រជាជន
 បានឃើញច្បាស់ថា សីហនុ និង សីនសាន កំពុងក្លាយខ្លួនទៅជាអ្នកបំរើនយោ -
 បាយរបស់ពួកប្រតិកិរិយាវាតទីនិយមចិនប៉េកាំង និង ពួកចក្រពត្តិ ហើយចូលរួម
 ជាមួយប៉ុលពត ដើម្បីក្បត់ផលប្រយោជន៍របស់ប្រជាជនកម្ពុជា ចង្អុលសន្តិសុខ
 បំផ្លាញសេចក្តីសុខសាន្ត បន្តអំពើកាប់សម្លាប់ សំដែងល្បិចយកតួនាទីដឹកនាំ
 ប្រជាជនកម្ពុជា ជាថ្មីម្តងទៀត ឱ្យទៅប៉ុលពត បន្តការកាប់សម្លាប់ប្រជាជនកម្ពុជា
 ម្តងទៀត ។

៤. រៀបចំចាត់តាំងកិច្ចការយោសនា ឱ្យបានល្អិតល្អន់ជ្រាលជ្រៅច្បាស់
 លាស់ នៅគ្រប់ទីកន្លែងទាំងអស់ ដែលនៅក្នុងកន្លែងនីមួយៗ រណសិរ្សខេត្ត-
 ក្រុង - ស្រុក - ឃុំ ព្រមទាំងអង្គការមហាជនទាំងបី គឺ សហជីព នារី
 យុវជន ក្រោមការដឹកនាំរបស់បក្ស និង រណសិរ្ស ត្រូវចាត់តាំងគណៈកម្មការ
 ត្រួតពិនិត្យ និង ផ្តោលទោសឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់ពួក ប៉ុល ពត ហើយស្រាវជ្រាវអំពើ
 ឧក្រិដ្ឋទាំងឡាយចុះក្នុងសៀវភៅស្ថិតិទោសឧក្រិដ្ឋរបស់ ប៉ុលពត និង បរិវាររបស់
 ពួកវា នៅតាមអង្គភាពនិងមូលដ្ឋាននីមួយៗ គ្រួសារនីមួយៗ ។ ជាមួយគ្នានេះ
 គប្បីធ្វើការណែនាំមជ្ឈដ្ឋានបញ្ញវន្ត ព្រះសង្ឃ ដោយផ្ទាល់ ឱ្យចូលរួមយ៉ាងសកម្ម
 ផ្តោលទោសខ្មាំង ដោយប្រើរូបភាពម្ចាស់ការជាច្រើន និងច្បាស់លាស់ ។
 ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលនៃកិច្ចការដែលបានធ្វើ ផ្ញើទៅក្រុម
 ប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្ស ក្នុងមួយសប្តាហ៍ម្តង ដើម្បីយកមកផ្សព្វ-

ផ្សាយតាមវិទ្យុ កាសែត, អេឌីត, ទស្សនាវដ្តីក្នុងប្រទេស និងក្រៅប្រទេស ក្នុងគោលដៅបង្ហាញសកម្មភាពគត្រឹកគត្រង់ និងលទ្ធផលច្បាស់លាស់ នៃការ យល់ដឹង របស់ប្រជាជន ។ ក្នុងរបាយការណ៍ផ្ញើទៅគណៈកម្មការចាត់តាំង ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ធ្វើស្ថិតិឲ្យបានសព្វគ្រប់ និងច្បាស់លាស់ស្តីពីចំនួនប្រជាជន ដែលបាត់បង់ជីវិតក្រោមរូបភាពទារុណកម្មប្លែកៗ និង ស្តីពីភូមិ-ស្រុក សម្បត្តិ- ទ្រព្យវប្បធម៌ ធនធានរបស់ប្រទេស និងប្រជាជនទាំងឡាយ ដែលត្រូវបន្ត ប្រយ័ត្នជសាសន៍ កំទេចបំផ្លាញនៅក្នុងមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន ។ (សូមរាយការណ៍ តាមគារាងអមមកជាមួយនេះ) ។

៥ - ទីស្តីការក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសណាសិរូ ត្រូវបូកសរុបរាល់ សភាពការណ៍ដែលខេត្ត-ក្រុង រាយការណ៍ឡើង គួបផ្សំជាមួយក្រសួងការពារ ប្រទេស, ក្រសួងមហាផ្ទៃ, គណៈយោសនាអប់រំមជ្ឈម ដើម្បីមានវិធានការ យោសនាឲ្យបានល្អ ។

សារាចរនេះ មានប្រសិទ្ធិភាពចាប់តាំងពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខា រហូតដល់ថ្ងៃ ឆ្នាំ ១៩៨២ ។

ច ម្ច ង ជូ ន ៖

- គណៈកម្មាធិការបក្សក្រសួង-មន្ទីរ ជុំវិញមជ្ឈម
- គណៈអភិបាលកិច្ចការបក្សខេត្ត - ក្រុង
- " ដើម្បីជ្រាប និង សូមមានការដឹកនាំ "
- គណៈកម្មាធិការណាសិរូខេត្ត-ក្រុង
- គ្រប់ក្រសួង-មន្ទីរ ជុំវិញមជ្ឈម
- " ដើម្បីអនុវត្ត "

ធ្វើនៅភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ២៩ កញ្ញា ១៩៨២

៨. ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសណាសិរូ
សាមគ្គីកសាងការពារមាតុភូមិកម្ពុជា
ប្រធាន
ហត្ថលេខា និងត្រា : ជា-ស៊ីម

ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្ស

សាមគ្គីកសាងការពារមាតុភូមិកម្ពុជា

លេខ ១១១៩-៨២ ករស

សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា

ឯករាជ្យ សន្តិភាព សេរីភាព សុភមង្គល

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ៥ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៩៨២

ស ច ក្តី ស រ ប្រ ច

- បានឃើញសារាចរលេខ ២៤៣ / សរមឈ ចុះថ្ងៃទី ២២ កញ្ញា ១៩៨៣ របស់គណៈលេខាធិការរដ្ឋមន្ត្រី,
- បានឃើញសារាចរណែនាំលេខ ០១/ករស ចុះថ្ងៃទី ២៩-៩-៨២ របស់ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្ស ស្តីអំពីការបើកយុទ្ធនាការយោសនាអប់រំទូទាំងប្រទេស សំដៅវេរកម្មខ្ព្ពោលទោស ខ្មាំងសត្រូវគ្រប់ប្រភេទ,
- យោលលើការងារចាំបាច់,

ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្ស
សាមគ្គីកសាងការពារមាតុភូមិកម្ពុជា

ស ៖ ប្រ ច ៖

ប្រការ ១ ៖ ចាត់តាំងគណៈកម្មការមួយ ឲ្យទទួលខុសត្រូវស្រាវជ្រាវឧក្រិដ្ឋ-
កម្មរបស់របប ប៉ុល ពត បរិវារបន្ទាប់ទី-អនុក្ករភាពនិយមន័យ
បើកាំង ក្នុងរយៈកាលដែលវាគ្រប់គ្រងសង្គមកម្ពុជា ក្នុងអំឡុង
ឆ្នាំ ១៩៧៥-៧៨ ។

ប្រការ ២ ៖ គណៈកម្មការនេះ មានសមាសភាពដូចតទៅ ៖

- ១- សមមិត្ត មិន ឃិន អគ្គលេខាធិការស្តីទី ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេស
រណសិរ្ស ប្រធាន,
- ២- សមមិត្ត ទិត ស៊ិនថន ប្រធានការិយាល័យរដ្ឋបាល នៃទីស្តីការ
ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្ស អនុប្រធាន,
- ៣- សមមិត្ត ជា គាន អនុប្រធានការិយាល័យយោសនាហ្វឹកហ្វឺន-នីពន្ធ
នៃទីស្តីការ ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្ស អនុប្រធាន,
- ៤- សមមិត្ត គឹម លី កម្មាភិបាល នាយកដ្ឋានទាក់ទងអន្តរជាតិ
នៃទីស្តីការ ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្ស សមាជិក,
- ៥- ស.ម នារី ស្រីន សាំងលីម កម្មាភិបាលការិយាល័យសរុប
នៃទីស្តីការ ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្ស សមាជិក,
- ៦- សមមិត្ត ទេស ហេង សមាជិក,

ប្រការ ៣ : គណៈកម្មការនេះមានភារកិច្ចសរុបឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងប្រទេស ចង
 ក្រងរាល់ឯកសារ សម្រាប់ផ្សព្វផ្សាយក្នុងទូទាំងប្រទេស និង
 ក្រៅប្រទេស ។

ប្រការ ៤ : សេចក្តីសម្រេចនេះមានប្រសិទ្ធិភាព ចាប់ពីពេលចុះហត្ថលេខា
 នេះតទៅ ។

ចម្លងជូន :

- ខុទ្ទកាល័យរដ្ឋប្បវេណី
- គណៈចាត់តាំងរដ្ឋប្បវេណី
- គណៈយោធនាគាររដ្ឋប្បវេណី
- " ដើម្បីជូនជ្រាបដាច់គ្នាមាន "
- សាមីខ្លួន
- " ដើម្បីអនុវត្ត "
- ឯកសារ

ជ. ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្ស
 សាមគ្គីកសាងការពារមាតុភូមិកម្ពុជា,
 ប្រធាន
 ហត្ថលេខា និង ត្រា : ជា ស៊ីម

សន្និសីទនៃបញ្ហាជន និងបច្ចេកកម្មថា
ថ្កោលទោសឧក្រិដ្ឋកម្មបង្កឡើងដោយបនប្រល័យពូជសាសន៍
ប៉ុល ពត មកលើប្រជាជនកម្ពុជា

កាលពីថ្ងៃទី ១២ កញ្ញា ១៩៨៣ នៅទីស្តីការក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសអា-
ស៊ី, បញ្ហាជន, បច្ចេកកម្ម និងផនជាតិអីស្លាមកម្ពុជា ចំនួន ៣០០ នាក់ បានរួម
បើកសន្និសីទមួយ ដើម្បីថ្កោលទោស និងបកអាត្រាឧក្រិដ្ឋកម្មយ៉ាងយូរដែលបន

ប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុល ពត អៀង សារី ខៀវ សំផន ជាខ្ញុំកញ្ជះបនាតទី
និយមចិនប៉ែកវង់ បានប្រព្រឹត្តមកលើប្រជាជនកម្ពុជាក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ១៩៧៥-១៩៧៨។
សន្និសីទបានប្រព្រឹត្តទៅក្រោមអធិបតីភាព ស.ម ម៉ែន ឆន អនុប្រធានក្រុមប្រឹក្សា
ទូទាំងប្រទេសរណសិរ្សសាមគ្គីភាពការពារមាតុភូមិកម្ពុជា ក្នុងបរិយាកាស
សាមគ្គីភាព ប្រកបដោយទឹកចិត្តពុះក្រញាលចងកំហឹង ចំពោះបទប្រល័យពូជ
សាសន៍ ប៉ុល ពត ។

ក្រោយពី ស.ម ម៉ែន ឆន បានប្រកាសបើកសន្និសីទ និងក្រោយពីបាន
ស្តាប់នូវកំណត់ហេតុរបស់គណៈកម្មការបូកសរុបបទឧក្រិដ្ឋ របស់បទ ប៉ុល ពត,
ញត្តិរបស់ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្ស ស្តីពីឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់បនាតទីចិន
ប៉ែកវង់ និងបទ ប៉ុល ពត ជាចរិវារ និងសេចក្តីសម្រេចរបស់រដ្ឋសភានៃសាធារណ-
រដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា សម័យប្រជុំលើកទី ៥ នីតិកាលទី ១ រួចហើយ, ត្រូវបាន
អញ្ជើញឱ្យឡើងថ្លែងកំហឹង និងថ្កោលទោសបកអាត្រាត ចំពោះអំពើឧក្រិដ្ឋ
អមនុស្សធម៌របស់បទប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុល ពត ជាបន្តបន្ទាប់គឺ :

- ស.ម សរ កាពុន តំណាងសាស្ត្រាចារ្យ លោកគ្រូ - អ្នកគ្រូ,
- ស.ម យិត គឹមសេង តំណាងរដ្ឋបណ្ឌិត ឧសថការី,
- ស.ម ឆេង ជុន តំណាងសិល្បករ និងវិចិត្រករគ្រប់ប្រភេទ,
- ព្រះសាសនមុនី អ៊ុម ស៊ុម តំណាងបព្វជិតកម្ពុជា,
- ស.ម អាប់ខុល កូឃ្លុម តំណាងជនជាតិ,
- ស.ម នារី ស៊ីសុវត្ថិ សុវេន្ទរង្សី តំណាងព្រះរាជវង្សានុវង្ស,

នៅទីបញ្ចប់ អង្គសន្និសីទបានសម្រេចចេញលិខិតចំហមួយច្បាប់ ធ្វើជូន
 បញ្ហាជន បញ្ញត្តិ អង្គការអន្តរជាតិ និងប្រជាជនលើសកលលោក ឱ្យផ្តល់ការគាំទ្រ
 ដ៏ត្រឹមត្រូវរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា ដើម្បីបណ្តេញតំណាងបន ប៉ុល ពត ឬ ប៉ុល ពត
 ក្លែងខ្លួនចេញពីអាសនៈកម្ពុជា នៅអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

រជនសំខាន់ៗ តំណាងបញ្ហាជន បញ្ញត្តិ និង ជនជាតិអិស្លាមកម្ពុជា ចំនួន
 ៣៥ នាក់ បានចុះហត្ថលេខាលើលិខិតចំហ ។ រីឯអគ្គនាយកដ្ឋានសារដែលរាគ្មន
 ក្នុងអង្គសន្និសីទ បានបរិហារថ្កោលទោសចំពោះអំពើឧក្រិដ្ឋសាហាវព្រៃផ្សៃរបស់
 បនប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុល ពត នោះ ក៏ត្រូវបានចុះផ្សាយក្នុងទីនេះដែរ ។

ចំណាប់អារម្មណ៍តំណាងសាស្ត្រាចារ្យ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ក្នុង
 សន្និសីទបញ្ញត្តិ និងបញ្ញត្តិ នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា
 ថ្ងៃដោយ សមមិត្ត សរ កាពុន

សូមថ្វាយបង្គំព្រះថេរានុគ្គោះគ្រប់ព្រះអង្គ,
 សូមគោរពភ្ញៀវកិត្តិយសជាតិ និងអន្តរជាតិ ,
 សូមគោរពសមមិត្តបញ្ហាជនទាំងអស់ ក្នុងសន្និសីទនេះ,

គឺជាបនោសព្ពេតនាប្រកបដោយការឈឺចាប់ខ្លោចផ្សាយរំខាន ចងកំហឹង
 គុំគួនឥតភ្លេច ដែលខ្ញុំបាន ក្នុងនាមបញ្ញត្តិក្រសួងអប់រំ នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិត

កម្ពុជា សូមគោរពស្នើអង្គសន្និសីទ មេត្តាអនុគ្រោះអោយបញ្ចេញយោបល់ខ្លះៗ
លើអំពើប្រល័យពូជសាសន៍នៃបនប៉ុល ពត-អៀង សារី-ខៀវ សំផន ដឹកនាំដោយ
បនប៉ែកាំង បុប្ផធីតនឹងបនរ៉ាស៊ីងគោន ។

រណ្តៅកប់ខ្មោចរួមពាសវាលពាសកាលលើទឹកដីកម្ពុជា ពុំទាន់លុបបាត់នៅ
ឡើយទេ ! រណ្តៅកប់ខ្មោចរួមនេះ ជាក្រាំងប្រវត្តិសាស្ត្រដ៏ពិសិដ្ឋច្រើនទំព័រជា
អនេក អធិប្បាយវាយប៉ាប់អស់គ្មានសល់ តកូនចៅជាអនន្ត អំពីឧក្រិដ្ឋកម្មព្រៃផ្សៃ
លើសព្រៃផ្សៃ សាហាវលើសសាហាវ ពោលគឺហ្វាស៊ីសលើសហ្វាស៊ីសទៅ
ទៀត ។

រណ្តៅកប់ខ្មោចរួមនេះ គឺជាបូជនីយដ្ឋាន រក្សាទុកអដ្ឋធាតុម៉ែពុក ដូនតា
ប្តីប្រពន្ធ កូនចៅ ញាតិសាលាហិត ជាទីគោរពស្រឡាញ់អាលោះអាល័យ
សោកស្តាយឥតភ្លេច ដែលបានស្លាប់តែហោង ។

ក្នុងរណ្តៅកប់ខ្មោចរួមនេះ ក៏គឺជាអដ្ឋធាតុជាទីបូជានៃលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ៣៥,
នៃចំនួនទាំងអស់ ២ ម៉ឺន ៦ ពាន់នាក់ ។

កំណត់ហេតុដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តក្នុងអង្គប្រជុំ កាលពីថ្ងៃទី ១៥ ដល់ ១៨
ខែ សីហា ១៩៨៣ ស្តីអំពីចំនួនប្រជាជនស្លាប់តែហោង ចំនួនជនពិការបាក់កំលាំង
ចំនួនកុមារកំព្រា ចំនួនសាលារៀនខ្ទេចខ្ទី ដែលត្រូវបនប្រល័យពូជសាសន៍
ប៉ុល ពត-អៀង សារី-ខៀវ សំផន សំលាប់ឬធ្វើទារុណកម្មឬកំទេចនោះ សុទ្ធតែ
ចេញមកពីស្ថិតិស្តុតាងផ្ទាល់ ពីប្រជាជនកម្ពុជា ដែលនៅសេសសល់ ពោលគឺ
ជាស្ថិតិដែលមានលក្ខណៈជាវិទ្យាសាស្ត្រ ។

អង្គ សន្តិ សីទ ជាទីគោរព ,

ការពិត ទិដ្ឋភាពពិត រឿងពិត ក្នុងរបបប្រល័យពូជសាសន៍នេះ ដែលយើង
បានឆ្លងកាត់ ធ្វើអោយអស់លោកអ្នក ជាអ្នកគរុកោសល្យវិទូ ជាអ្នកនិពន្ធ ជាអ្នក
សិល្បវិទូ និងសង្គមវិទូ និងលោកគ្រូ អ្នកគ្រូទាំងអស់លើសកលលោក ញាក់សាច់
ព្រឹត្តិវង្ស បេះដូងញាក់ញ៉ាំងរន្ធត់ ។ ល ។ ព្រោះជារឿង ជាទិដ្ឋភាព ពុំដែល
កើតមានទាល់តែសេរី ។ អស់លោកអ្នកជាប្រវត្តិវិទូ ជាអក្សរសិល្បវិទូ ជា
ទស្សនវិទូ លើសកលលោក ទោះជាខំផ្ដាត់ទំព័រសៀវភៅទាំងអស់លើសកល-
លោក ក៏ពុំអាចរកឃើញអត្ថបទណាមួយ ដែលស្តីពីអំពើដូចនេះបានឡើយ ។
អស់លោកអ្នកជាវិចិត្រករដ៏ជំនាញទាំងឡាយ ពិតជាពុំអាចប្រឌិតផ្ទាំងទស្សនីយ-
ភាពណាមួយ អោយដូចសុទ្ធសាធ៏នឹងទិដ្ឋភាពនេះ ។ ព្រះសង្ឃ និងអស់លោក
ជាសាសនវិទូ កុំពុំឃើញមានជំពូកណា ពណ៌នាពីស្ថាននរក នៅក្នុងគម្ពីរព្រះត្រៃ-
បិដក ឬ បឋម ឬ កូអាន ដែលសោយទុក្ខវេទនាស្មើក្នុងរបបប្រល័យពូជសាសន៍
នេះដែរ ។ សេដ្ឋកិច្ចចោលម្យ៉ាង សង្គមកិច្ចបំបែកបំបាក់ត្រសា អប់រំអោយ
ខ្មៅមួយចប់ រដ្ឋធម៌រលត់សូន្យយ៉ឹង នយោបាយបោកប្រាស់ ភូតកុហកផុតលេខ
យោធា “ មហាលោតផ្លោះ ” រួចក៏ផាយផាស់ក្រញាំ ។

លោកគ្រូ អ្នកគ្រូទាំងឡាយ លើសកលលោក ,

សន្តានចិត្តជាគ្រូ យើងមានឧត្តមគតិដូចគ្នា គឺសិទ្ធិមនុស្ស សេរីភាព
មនុស្សធម៌ យុត្តិធម៌សង្គម សន្តិភាព ។ អស់លោកអ្នក ពិតជាពុំអាចទ្រាំរស់បាន
ដោយឃើញកុមារខ្លះ ស្ទើរតែពុំទាន់ជ្រះពន្លឺពីក្បាលផង ក្នុងវ័យសិក្សា ក្លាយខ្លួន
ជាឃាតករដែរនា កុមារខ្លះទៀត ត្រូវអង្គការវា ប្រមូលផ្តុំឈ្លងចេញការណ៍ ធ្វើ

ពលកម្មបាក់កំលាំង អត់ឃ្លានជាទីបំផុត ស្លាប់ដោយអត់ឃ្លាន ស្លាប់តែហោង
 ដោយអំពើទារុណកម្ម ។ យូរជនជំនង់ ជាល្អបង្អស់ជាយោធា ស្តាយកាំភ្លើង
 អូសដីនោះឡើយ ហៅខ្លួនឯងថា " កូន " ហៅអ្នកដទៃសុទ្ធតែ " ញោម " ។
 តាំងខ្លួនជាព្រះសង្ឃកាន់សីលស្អាតបរិសុទ្ធពណ្ឌសំ តែប្រើពាក្យ " ញោម " ។
 ដើម្បីបោកប្រាសយកញោមទៅចង ដល់ពេលចង្អុល ពេលនោះ " កូន " លែង
 គួរសមដាក់ " ញោម " ហើយ គឺជា " នាទីមិត្តយើងធ្វើការ " ម្តង ពោលគឺ
 ធ្វើទារុណកម្មសព្វបែបយ៉ាង ហើយពីថ្ងៃក្រោយមក នៅកន្លែង " មិត្តយើង
 ធ្វើការ " នោះ នឹងមានរុយរោមខ្មោងងឹត ក្នុងស្បែកមុត ជ្រូកព្រៃល្អស
 កកាយ ផ្កាពាំអស្ចារ្យពាសពាលពាសកាល ។ គ្រូបង្រៀនយើងទាំងអស់ សុទ្ធតែ
 បានឆ្លងកាត់អំពើពួកក្អែក ពួកគ្នាគេនេះ ។ ជីវិតគ្រូបង្រៀនដែលពួកវាមិនទាន់បាន
 កាប់សំលាប់ គឺជាជីវិតទាសករគំរក់ថោកទាប មានដង្ហើមដកចេញចូលតែប៉ុណ្ណោះ
 ដើម្បីគ្រាន់តែអោយរូបរាងកាយរស់ គឺជា " ជីវិតស្លាប់មុនស្លាប់ " ។

ការតស៊ូជាបុគ្គលនៃគ្រូបង្រៀនយើង ត្រូវពួកវាបង្ក្រាបខ្ទេចខ្ទីអស់ ។

រីឯ " យូរតិក្អែកគ្នា " ជំនង់វិញ ឆ្ងល់ក្រចក ប្រដៅគេឯងមួយចប់
 សព្វបែបយ៉ាង តាំងខ្លួនជាអ្នកមានសីលធម៌ស្អាតស្អំ តែ អស់សាច់
 រកលេខដាក់គ្មាន ហើយក៏ដូចជាកម្មាភិបាលរាទាំងអស់ដែរ គឺមើលងាយមើល
 ថោកគ្រូបង្រៀនផុតលេខ ប្រើពាក្យសុទ្ធតែ " គ្មានសញ្ញាបត្រទេ មានតែសញ្ញា
 ឃើញ " បើគ្មានសញ្ញាឃើញទេ ត្រូវយកទៅធ្វើដី " ។

អស់លោកត្រូវ អ្នកត្រូវទាំងឡាយ មេត្តាអនុគ្រោះដល់យើងខ្ញុំ ដោយពុំមាន
ទំព័រគ្រប់គ្រាន់នឹងអធិប្បាយអោយបានសព្វគ្រប់តាមចិត្តយើងខ្ញុំចង់ តែរណ្តៅកប់
ខ្មោចរួម ជំរាបបានសព្វគ្រប់ទាំងអស់ ។

អ ង្គ ស ន្តិ សី ទ ជាទីស្នេហា,

របបសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា ដែលយើងខ្ញុំកំពុងទំប្រឹងប្រែងចូលរួម
ការងារ កសាងសព្វថ្ងៃនេះ គឺហាក់បីដូចជារដ្ឋឥរិយាបថ ដែលលោកត្រូវ អ្នកត្រូវ
បើសកលលោកវិកាយក្រៃលែង ព្រេកព្រអាលនឹងជីវិត នឹងជីវភាពរស់នៅ ។
ការពិត ទិដ្ឋភាពពិត រឿងពិតនេះ គឺជាចម្លើយប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព យ៉ាង
សក្តិសិទ្ធិអោយដឹងថា វត្តមាននៃកងទ័ពប្រជាជនរៀនណាម លើទឹកដីសាធារណ-
រដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា ពិតជារួមចំណែកសហការអោយមានសន្តិភាព សេរីភាព
មនុស្សធម៌ យុត្តិធម៌សង្គម និងសិទ្ធិមនុស្ស ។

លោកត្រូវ អ្នកត្រូវទាំងឡាយ លើសកលលោក,

យើងខ្ញុំឈឺចាប់ណាស់ ដោយខ្មាំងសត្រូវយើងខ្ញុំ គឺបន់ប៉កវែង និងបន
រ៉ាំរ៉ៃរំលោភ កំពុងតែថែបបំបិទកំលាំងបាក់ទ័ពប្រល័យពូជសាសន៍បន ប៉ុល ពត
អៀង សារី - ខៀវ សំផន នៅលើទឹកដីថៃ ហើយប្រែក្លាយជារបស់ដែលហៅថា
" រដ្ឋាភិបាលចម្រុះត្រីភាគី " រួមមានសីហនុ សិន សាន ខៀវ សំផន ដែលធាតុ
ពិត គឺពួកប៉ុល ពត ក្លែងភេទ ។ ចំពោះបញ្ហានេះ បនបាងកកត្រូវតែដេកយកដៃ
គងថ្វាសតិតសញ្ជឹងទះថ្វាស ក្រឡកខ្លា ព្រោះថាពូជគ្នានៅតែគ្នា ពោលគឺគ្នានៅ
តែចាប់កណ្តុរតពូជ ។ ពួកប្រល័យពូជសាសន៍ នៅតែប្រល័យពូជសាសន៍ ។
ដូចនេះ បនបាងកកត្រូវគិតថា មន្ទាប់ពីកម្ពុជា ពេលដល់វេនខ្លួនត្រូវរងគ្រោះ

ប្រល័យពូជសាសន៍ម្តងវិញ តើឯកទត្តមថ្ងៃបណ្តា ត្រូវអោយកន្លងផ្អាក ? តើ
កូនចៅថ្ងៃបណ្តា ត្រូវហែកបោកសម្លាប់ ? តើព្រះអង្គម្ចាស់ក្សត្រិយថ្ងៃអង្គណា ឬ
ភរិយារបស់ឯកទត្តមថ្ងៃបណ្តា ត្រូវពន្លះដោះ ឬបុកទំលុះយោធីដោយបនប្រល័យ
ពូជសាសន៍ ? ។ ល ។ និង ។ ល ។

យើងខ្ញុំឈរចាប់ណាស់ទៅទៀត ត្រង់ដែលអង្គការសហប្រជាជាតិ ដែល
ជាអង្គការអន្តរជាតិកំពូល មានភារកិច្ចការពារសន្តិភាព ការពារជីវិតរស់នៅរបស់
មនុស្ស ការពារសិទ្ធិមនុស្ស បែរជានៅមានសមាជិកខ្លះនៃអង្គការនេះ ក្រាញ
ចេសមិនព្រមបណ្តេញពួក ប៉ុល ពត ក្លែងភេទនេះ អោយចេញពីអង្គការសហ-
ប្រជាជាតិ ។ ដូចនេះ អ្នកនោះគឺ ប៉ុល ពត ពោលគឺប្រល័យពូជសាសន៍ ។
ធម្មនុញ្ញរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលអះអាងការពារសិទ្ធិមនុស្ស ក៏ឥតន័យ
ហើយអង្គការនេះក៏អស់កិត្យានុភាព ។

យើងខ្ញុំសូមអំពាវនាវ ដល់ព្រះទ័យបព្វជិតគ្រប់ព្រះអង្គ ដល់សន្តានចិត្តអស់
លោកអ្នកជាបញ្ញាជន អង្គការអន្តរជាតិ ប្រជាជន និងជាពិសេស លោកគ្រូ
អ្នកគ្រូលើពិភពលោក ក្នុងការផ្តោតទោសឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ ឆ្ពោះ
ទោសប្រទេសទាំងឡាយណា ដែលបីបាច់ថែរក្សាពួកប៉ុល ពត - អៀង សារី
ទៀវ សំផន និង ពួកខ្មែរប្រតិភរិយាផ្សេងទៀត ហើយបណ្តេញពួកប៉ុលពតក្លែង
ភេទនេះ អោយចេញផុតពីអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

ជាទីបញ្ចប់ សូមគោរពថ្វាយព្រះពរ ជូនពរអង្គសន្តិសីទ សូមមានសុខភាពល្អ
បរិបូរ និង ជ័យជំនះបដិវត្តសង្គមនិយម ជានិច្ច ។

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១២ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៨៣

មតិរបស់តំណាងបញ្ញវន្តសុខាភិបាល

ថ្ងៃក្នុងសន្និសីទរបស់បញ្ញវន្ត ស្តីអំពីឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់បន
ប៉ុល ពត - អៀង សារី - ខៀវ សំផន និងបន្ទាត់ទិន្នន័យមិន
ប៉ែកកាំង ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ១៩៧៥ - ៧៨ មកលើប្រជាជនកម្ពុជា

- សូមគោរព - អង្គសន្និសីទ,
- ភ្ញៀវភិក្ខុយស,
- បណ្ឌាសមមិត្ត និង មិត្តទាំងអស់,

តំណាងអោយបញ្ញវន្តក្រសួងសុខាភិបាលទាំងមូល ក្នុងនោះ មាន
វេជ្ជបណ្ឌិត ឧសថការី ត្រពេជ្យ ទន្តបណ្ឌិត អ្នកបច្ចេកទេស វេជ្ជសាស្ត្រ
មន្ទីរពិសោធន៍នានា យើងខ្ញុំសូមសម្តែងកំហឹងឈឺចាប់យ៉ាងខ្លាំងក្លារបស់បញ្ញវន្ត
សុខាភិបាលយើងខ្ញុំ ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មដ៏ព្រៃផ្សៃ របស់បន្ទាត់ទិន្នន័យមិនប៉ែកកាំង
និង បរិវារ ប៉ុល ពត - អៀង សារី - ខៀវ សំផន ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ១៩៧៥ - ៧៨
មកលើបញ្ញវន្តយើងខ្ញុំ ។

បណ្ឌាសមមិត្ត និង មិត្តជាទីស្នេហា,

ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ១៩៧៥ - ៧៨ ក្រោមការត្រួតត្រាគ្នាប៉ងរដ្ឋអំណាចរបស់បន
ប៉ុល ពត - អៀង សារី - ខៀវ សំផន បញ្ញវន្តសុខាភិបាលយើងដែលមាន
ចំនួន ៧០០ នាក់ បានត្រូវទទួលរងគ្រោះ និង ទារុណកម្មយ៉ាងព្រៃផ្សៃបំផុត

ពីសំណាក់ពួកវា ដោយមួយចំនួនត្រូវពួកវាយកទៅសម្លាប់ដោយអាថ៌កំបាំង
 មួយចំនួនទៀត ត្រូវពួកវាសម្លាប់ដោយវិធីគ្រប់បែបយ៉ាង ដូចជារាយនឹងគ្រួងចប
 ដំបង ដុតកប់ទាំងរស់ ច្រៀតសាច់អាករនឹងឆាងត្នោត ចាក់ថ្នាំពុលចូលក្នុង
 សរសៃឈាម ឆក់ខ្សែភ្លើង បោះអោយក្រពើស៊ី មួយចំនួនទៀតត្រូវស្លាប់ដោយ
 ពួកវាដាក់ច្រវាក់ខ្លោះយូរ បង្អត់បាយក្រហាយទឹក និង ស្លាប់ដោយគ្មានថ្នាំ
 ព្យាបាលជំងឺ ម្យ៉ាងទៀតវិស័យសុខាភិបាលរបស់ពួកវា ពុំមានលក្ខណៈសមស្រប
 តាមក្បួនបច្ចេកទេសវេជ្ជសាស្ត្រ គ្រូពេទ្យគ្មានចេះវិជ្ជាពេទ្យត្រឹមត្រូវក្នុងការព្យា-
 បាល ពួកវាយកមនុស្សធ្វើជាសត្វសម្រាប់ការពិសោធន៍របស់វា ដូចជារបោះ
 និង ទ្រង ដើម្បីគ្រាន់តែមើលដំណើរចលនារបស់បេះដូង ស្លឹក ឬ ពោះវៀន
 របស់មនុស្សតែប៉ុណ្ណោះ ។ ឯថ្នាំព្យាបាលរបស់ពួកវាសោត ក៏ពុំមានលក្ខណៈ
 ត្រឹមត្រូវតាមក្បួនអនាម័យ និងតាមរូបមន្តវិទ្យាសាស្ត្រ គឺពួកវាបានយកទឹកភ្លៀង
 ដាក់ក្នុងដបទឹកក្រចកគ្មានអនាម័យផ្សំធ្វើជាថ្នាំចាក់ និង ថ្នាំលេបគ្មានប្រសិទ្ធិភាព
 ដូចជាអាចម៍ទន្សាយ ដែលបណ្តាលអោយមានអ្នកជំងឺជាច្រើនត្រូវស្លាប់បាត់បង់
 ជីវិត ។

បន្ថែមលើនេះ ពួកវាបានចាត់ទុក និងធ្វើការកាប់សម្លាប់បញ្ចូរនូវសុខាភិបាល
 យើង ដូចជាបញ្ចូរនូវផែនទីដែរ ។

ដោយឡែកពួកវាបានធ្វើការបំផ្លិចបំផ្លាញចោលនូវអគារព្យាបាល មន្ទីរ-
 ពេទ្យ មន្ទីរពិសោធន៍ ៧៩៦ កន្លែង និងមួយចំនួនទៀតវាប្រែក្លាយអគារព្យាបាល
 ទាំងនោះ ទៅជាកន្លែងចិញ្ចឹមសត្វ ជាកន្លែងដាក់ដី ជាកន្លែងធ្វើទារុណកម្ម
 ជាតុករបស់ពួកវាទៅវិញ ។

ក្រោយពេលដែលពួកវារលំរាយទៅ ក្រោមជ័យជំនះដ៏ត្រចះត្រចង់
ថ្ងៃ ៧ មករា ១៩៧៩, របបប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុល ពត - អៀង សារី - ខៀវ
សំផន បានបន្សល់ទុកនូវផលិតការចំនួន ១៤១.៨៤៨ នាក់, កុមារកំព្រាជាង
២០០.០០០ នាក់ និងស្ត្រីមេម៉ាយជាច្រើនទៀត ពិសេសអ្នកសល់ពីស្លាប់ត្រូវ
ធ្លាក់ខ្លួនក្នុងភាពទ្រុឌទ្រោម បាក់កំលាំង និង មានជំងឺប្រចាំកាយដ៏ធ្ងន់ធ្ងរ ជា
ច្រើនទៀត ដូចជាគ្រុនចាញ់ ជំងឺរបេងស្លុត ខ្វះជីវជាតិ ជំងឺស្ត្រីរោគ ។ ល។
ដែលបក្សប្រជាជនបដិវត្តកម្ពុជា និង រណសិរ្សសាមគ្គីកសាងការពារមាតុភូមិកម្ពុជា
បានយកចិត្តទុកដាក់ខិតខំប្រមែប្រមូល នូវវេជ្ជបណ្ឌិត ឱសថការី គ្រូពេទ្យ អ្នក
បច្ចេកទេស មន្ត្រីពិសោធន៍នានា ដែលនៅសេសសល់ មិនបាន ៥០ នាក់ផងនោះ
ចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការស្តារ និង ព្យាបាលអ្នកជំងឺធ្ងន់ធ្ងរគ្រប់បែបយ៉ាង
ទាំងនោះ រហូតដល់សព្វថ្ងៃនេះ សុខភាព របស់ប្រជាជនយើងត្រូវបានស្តារ
និង មានស្ថិរភាព ។ វិស័យសុខាភិបាលរបស់យើងត្រូវបានពង្រីកយ៉ាងឆាប់រហ័ស
តាំងពី ភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត មូលដ្ឋានរហូតដល់មជ្ឈម ដែលមានកម្មាភិបាល
បុគ្គលិកបច្ចេកទេស សុទ្ធតែបានទទួលការបំប៉នបំប៉នបច្ចេកទេស តាមក្បួន
វេជ្ជសាស្ត្រ និងមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការព្យាបាល និង ថែទាំជំងឺ ។
ការរីកចំរើនក្រសួងសុខាភិបាលដល់បច្ចុប្បន្ននេះ ដោយសារ មិត្ត វៀតណាម
បណ្តាប្រទេសសង្គមនិយមជាងបួន និង អង្គការមនុស្សធម៌នានា ជួយឧបត្ថម្ភ
យើងគ្រប់បែបយ៉ាង ទាំងបុគ្គលិក បច្ចេកទេស ថ្នាំ សម្ភារៈ ក្នុងការពង្រឹង
និង ពង្រីកក្រសួងសុខាភិបាលយើង ។

ទន្ទឹមនឹងការរស់ឡើងវិញរបស់បដិវត្តន៍កម្ពុជា ពួកវាចំរើនយមចិនប៉ែកាំង

និង ចក្រភពអឺរ៉ុប វានៅតែចម្លែក រីករាយកលពីសព្វល ឈ្មោះពាន
 ទឹកដីយើង បង្កលក្ខណៈក្នុងគោលបំណងអោយរបបប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុល ពត
 ត្រឡប់មកវិញ ដែលថ្មីៗនេះ ក្នុងស្ថានភាពផ្សេងព្រេងក្នុងក្រោយបង្អស់ ពួកវាបាន
 បង្កើត រដ្ឋាភិបាលចំរុះត្រីភាគីកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ស្តីពីនោះ របស់ ស៊ីហានុ
 ស៊ីន សាន, ខៀវ សំផន ជាធាតុពិតសុទ្ធតែជាបរិវារដាច់ថ្លៃ របស់បនរាគមន៍
 អនុគ្រាតនិយមចិនប៉ែកាំង ។

ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្ម និង ឧបាយកលដ៏ខ្មោងងឹតនេះ បញ្ញវន្តសុខាភិបាលយើង
 ទាំងអស់ ផ្ដោតទោសយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ និង ចងកំហឹងឈឺចាប់ ចេះដឹងជាបំផុត
 ក្នុងបេះដូង ចំពោះពួកបន ស៊ីហានុ-ស៊ីនសាន - ខៀវ សំផន និងចោហាយវា
 គឺ បនរាគមន៍អនុគ្រាតនិយមប៉ែកាំង ដោយបង្កើនជំនឿជាក់ដាច់ខាតលើការ
 ដឹកនាំដ៏ត្រឹមត្រូវ និង ភ្លឺស្វាងរបស់បក្សប្រជាជនបដិវត្តកម្ពុជា ហើយប្រឆាំង
 ដាច់ខាតចំពោះវត្តមានរបស់ ស៊ីហានុ និងបន ប៉ុល ពត តំណាងអោយកម្ពុជា
 នៅលើរាល់វេទិកាអន្តរជាតិនានា និង ទាមទារដល់អង្គការសហប្រជាជាតិ
 ត្រូវតែប្រគល់អាសនៈកម្ពុជាមករដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា ដែល
 ជា រដ្ឋាភិបាលស្របច្បាប់តែមួយគត់ របស់ប្រជាជនកម្ពុជា ដែលមានសមមិត្ត
 ប្រធាន ហេង សំរិន ជាអ្នកដឹកនាំ ។

យើងខ្ញុំសូមព្រមទ្រង់ស្រឡាញ់ នូវសេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់ រដ្ឋសភា នៃ
 សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា នាសម័យប្រជុំលើកទី ៥ នីតិកាលទី ១ ខែ សីហា
 ឆ្នាំ ១៩៨៣ និងសូមអោយសន្និសីទធ្វើលិខិតចំហមួយ អំពីឧក្រិដ្ឋកម្មនេះ ធ្វើជូន
 បញ្ញវន្ត - បព្វជិត អង្គការអន្តរជាតិ និងប្រជាជនលើសកលលោក អោយរួមគ្នា

ធ្វើការផ្តោតទោស ពួកជនឧក្រិដ្ឋប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុល ពត - អៀង សារី
 ខៀវ សំផន និងពួកវាតទីអនុគ្រភាពនិយមចិនប៉ែកាំង ដែលបានរំលោភលើសិទ្ធិ
 មនុស្ស និង ធ្វើការទាមទារអោយបណ្តាញពួកវាចេញពីអង្គការសហប្រជាជាតិ
 និង ពិគ្រប់សន្និសីទអន្តរជាតិនានា ព្រោះពួកវាពុំមែនជាតំណាងរបស់ប្រជាជន
 កម្ពុជាឡើយ ។

យើងខ្ញុំសូមអំពាវនាវអោយមហាជនចំរើនទាំងឡាយ លើសកលលោក
 យកចិត្តទុកដាក់តាមដានសកម្មភាពគ្មានគឺងនោះអាស៊ីអាគ្នេយ៍ និង តំបន់នានាក្នុង
 លោករបស់អនុគ្រភាពចិន ប៉ែកាំង អ្នកជំរុញខ្លួនពួកក្បត់ ប៉ុល ពត - អៀង សារី
 ខៀវ សំផន អោយប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ ដែលមិនដែលមាន
 ក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រមនុស្សជាតិ ដោយធ្វើការបុប្ផិកជាមួយនឹងចក្រពត្តិអាមេរិក
 និង ពួកប្រតិកិរិយាដទៃទៀតមកលើប្រជាជនកម្ពុជា និងសូមអោយវត្តមានពួកវា
 ដើម្បីទាមទារសន្តិភាព និង សិទ្ធិមនុស្សសម្រាប់តំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ ក៏ដូចជា
 សម្រាប់ពិភពលោកទាំងមូល ។

សូមប្រសិទ្ធិពរ ដល់បណ្តាសមមិត្ត និង មិត្តទាំងអស់ មានសុខភាពល្អ
 បរិបូរណ៍ និងបន្តការបដិវត្តដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ខ្លួន ។

អ រ គុ ណ

ធ្វើនៅថ្ងៃ ១២ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៨៣

តំណាងបញ្ញត្តិក្រសួងសុខាភិបាល

វេជ្ជបណ្ឌិត : យ៉ត គឹម សេង

មតិតំណាងសិល្បករ

ខ្ញុំជាសិល្បករមួយរូប សូមតំណាងអោយសិល្បករ គ្រប់មុខជំនាញទាំង
ប្រទេស សូមឡើងចាប់អារម្មណ៍ក្នុងអង្គសន្និសីទនេះ ដោយមានមតិ ដូចតទៅ :

សិល្បករកម្ពុជាទាំងឡាយ ដែលនៅសេសសល់ ដែលបានគេចផុតពីរបប
ប្រល័យពូជសាសន៍ សុទ្ធតែជាសិល្បករដែលមានឈាមជ័រ និង ទេពកោសល្យ
ឆ្លៃប្រឌិត ជាគេរដំណែល បន្ទាល់ពីសម័យអង្គរដ៏មហាបរវង្សរៀង ។ យើង
រមែងតែកោតស្ងប់ស្ងែងទេពកោសល្យឆ្លៃប្រឌិត កំរិតខ្ពស់របស់សិល្បករ ដូនតា
ដែលមានតម្លៃជាតិ និង អន្តរជាតិ រហូតក្លាយទៅជាមហាសម្បត្តិរបស់មនុស្ស
ជាតិ កំពូលបញ្ញាញាណទេពកោសល្យ ។ បច្ចេកទេសសិល្បៈទាំងនេះ បានធ្វើ
អោយកិត្តិស័ព្ទប្រទេសយើង លឿនលឿនឡើងទាំងសកលលោក ហើយបាន
ធ្វើអោយមហាសួនច្បារខ្មែរ ប្រែក្លាយទៅជាឧទ្យានមានសោភ័ណប្រណិត
សំបូរថែមទៅដោយបុប្ផាគ្រប់ពណ៌ គ្រប់រូបភាព គ្រប់ភ្លឺនពិដោយក្រអូបល្អយល្អបំ
គ្រប់ទិសទី ក្នុងភូមិភាគអាស៊ីអាគ្នេយ៍; ភស្តុតាងឥតប្រកែកបាន គឺមានប្រាសាទ
១.០៨០, មានបទចំរៀង មានភ្លេងរាប់ពាន់បទ, មានរបាំដែលមានក្បាច់កំពូល
សុក្រិត នៃសោភ័ណរាប់ពាន់ក្បាច់, មានល្ខោនគ្រប់ប្រភេទ សំរាប់បំពេ
បបោសអង្គុលថ្នាក់ថ្នមជីវិតរស់នៅរបស់ខ្លួន ដែលមានសុភមង្គល ជាទិសដៅ
ជាគោលបំណង និងជាសំណូមពរចាំបាច់ជីវិសេស របស់ពលករយើងគ្រប់គ្នា ។

តែ ៦០០ ឆ្នាំ កន្លងទៅនេះ កំពូលបញ្ញាញាណ ទេពកោសល្យឆ្លៃប្រឌិត
រស់រវើក សេរីភាពក្នុងការរស់នៅ និង សុភមង្គល ទាំងអស់នោះ បានចុះស្រុត

បាក់បែក ខូចបង់ខ្ទេចខ្ទី បន្តិចម្តងៗ មួយថ្ងៃអស់សង្ឃឹមបន្តិចៗ រហូតដល់ក្រោម
 កំរិតសូន្យ ក្នុងរបបប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុល ពត អៀង សារី ខៀវ សំផន ។
 សិល្បករទាំងឡាយ ស្ថាបនករទាំងឡាយ អ្នកកវីនិពន្ធទាំងឡាយ មានការ
 សោកស្តាយ និងអាក់អន់ស្រពន់ចិត្ត ចំពោះភ័ព្វវាសនា ដ៏អកុសលនៃខៀន
 របួរធម៌របស់ជាតិខ្មែរយ៉ាងខ្លាំង ។

ពេលនេះ យើងខ្ញុំសូមជម្រាបដល់សិល្បករជាតិ និងសិល្បករបណ្តាប្រទេស
 លើពិភពលោកទាំងអស់ ដោយបានដឹងកាន់តែជ្រៅ និងរឹតតែជួយឈឺចាប់ចំពោះ
 មហាឧក្រិដ្ឋកម្មដ៏យង់ឃ្នង ឆ្លុះបញ្ចាំងនូវកលល្បិចដ៏ពិសពុល របស់បទប្រល័យ
 ពូជសាសន៍ មកលើជាតិកម្ពុជា ។

យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នាដឹងច្បាស់ណាស់ថា ម៉ោងនោះ ថ្ងៃនោះ ខែនោះ
 ឆ្នាំនោះ អ្នកទាំងអស់កំពុងតែសប្បាយ កំពុងតែរីករាយ ជក់ចិត្ត ពេញចិត្តក្នុងការ
 ផលិតស្នាដៃបំរើមនុស្សជាតិ ។ តែចំពោះយើងខ្ញុំវិញ ឧត្តមគតិស្នេហាជាតិ
 ស្នេហាប្រជាជន ស្នេហាការពិត ស្នេហាសេរីភាពក្នុងការសំដែងចេញមនោ-
 សញ្ញាតនាសព្វគ្រប់យ៉ាង បានប្រែក្លាយទៅជាសិល្បករខ្ចាត់ សិល្បករគេ
 សិល្បករថ្លង់ រិតលពិការដៃជើង ធ្វើអ្វីលែងកើត ។

សិល្បករទាំងអស់ត្រូវបង្ខំដោយលះបង់កាត់ផ្តាច់មនោសញ្ញេតនា រវាងឥពុក
 និងកូន ប្តីប្រពន្ធ បងប្អូន មិត្តភក្តិ ។ តើសិល្បករពិតពលោក មានប្រតិកម្មប៉ុណ្ណា
 នៅពេលដែលឃើញសិល្បករ សិល្បកាវីនិពន្ធទាំងឡាយ ត្រូវគេចងដែ្រចានទំលាក់
 ទាំងត្រូ ។ ទៅក្នុងទន្លេ ? ។

តើវិនិច្ឆ័យយ៉ាងម៉េច នៅពេលដែលឃើញគេយកមនុស្សទាំងគ្រូទៅសម្លាប់
ចោល? នៅពេលដែលឃើញគេប្រហារជីវិតកូនសំឡាញ់ ៨ នាក់ នៅចំពោះមុខ
ម្តាយ ? នៅពេលដែលឃើញគេយកមនុស្សទាំងគ្រូ ។ រុញបញ្ជូលទៅក្នុងឡ
ហើលបិទបិទម្តងៗ ដែលពេលនោះភ្នែកជាច្រើន នៅក្នុងឡទាំងអស់ ខំប្រជែង
ដណ្តើមរស្មី ដើម្បីសំឡឹងមកក្រៅមើលពន្លឺថ្ងៃជាចុងក្រោយ ? ។ តើភ្លើងអុស
ដែលចេញជាផ្សែងនេះហុយរោលរំមនុស្សទាំងអស់ ទាំងប្រុស ទាំងស្រី ទាំង
មនុស្សចាស់ ទាំងកុមារ ធ្វើអោយស្ទុះដង្ហើមឈ្លក់ថប់ ក្តៅរោលរាលអន្ទះអន្ទែង
យ៉ាងណា មុននឹងដាច់ខ្យល់ស្លាប់ក្នុងភ្លើង ? ។

តើសិល្បករទាំងឡាយ មានមនោសញ្ចេតនាយ៉ាងណាដែរ នៅពេល
ដែលឃើញសិល្បករត្រឡប់មក មុននឹងត្រូវគេយកទៅសំលាប់ បានសុំអោយយក
វិញ្ញូឡុងជាទីស្រឡាញ់មកឧបជាប់នៅនឹងដើមទ្រូង ? ។ ហើយតើគួរឈឺចាប់ប៉ុណ្ណា
នៅពេលដែលឃើញសិល្បករចម្រៀងម្នាក់ មុននឹងស្លាប់គេបានចងដៃគ្នាង ហើយ
ត្រូវច្រៀងអោយគេស្តាប់ ទីបំផុតគេយកកាំបិតដ៏មុតស្រួចមកចាក់សំលាប់បន្តិច
ម្តងៗយ៉ាងវេទនា ? ។

តើអ្នកស្នេហាបេតិកភ័ណ ស្នេហាមនុស្សជាតិទាំងឡាយ តើអ្នកយល់
យ៉ាងណាដែរ នៅពេលដែលគេយកប្រាសាទបុរាណដែលមានចំណាស់រាប់រយ
សតវត្សរ៍មកហើយ មកវាយកំទេចធ្វើជាថ្មប្រាសាទថ្មលំ ធ្វើជាជង្រុក ធ្វើជា
ក្រោលគោ? ។ តើសិល្បករទាំងអស់មានមនោសញ្ចេតនាយ៉ាងណា នៅពេល
ដែលឃើញគេយករូបបដិមា ដែលមានតម្លៃរាប់រយសតវត្សរ៍មកវាយកំទេច ហើយ
ទំលាក់ចោលក្នុងទឹកស្រះ ដូចរូបបដិមាទាំងឡាយ នៅអង្គរវត្ត ពួកប៉ុល ពត

បានវាយកំទេច ទំលាក់ទៅក្នុងស្រះទក្សិណជាកស្កុតាង ? ។

តើមិត្តអ្នកអក្សរសិល្ប៍ទាំងឡាយ អ្នកខ្វល់ខ្វាយយ៉ាងណា នៅពេលដែល
ឃើញគេយកគម្ពីរ ក្បួនខ្មាត ឃើញគេយកសាស្ត្រាដែលជាស្នាដៃរបស់កវីដ្ឋេន្ទ្រ
តាំងពីយូរលង់ណាស់មកហើយ យកមកដុតចោលចំពោះមុខអ្នក ? ។ តើអ្នកអាច
ទ្រាំរស់បានដែរឬទេក្នុងភាពងងឹតសូន្យសុង ភាពតក់ស្លុត ភាពបាក់ស្បាត ភាព
ភ័យព្រួយពីការស្លាប់ ការបាត់បង់ជីវិត ពីភាពគ្មានការទុកចិត្តលើអ្វីៗទាំងអស់
សូម្បីតែខ្លួនឯងក៏មិនទុកចិត្តខ្លួនឯងផង ? ។ តើមិត្តចម្រើនជឿនលឿនលើសកល-
លោក សិល្បករលើសកលលោកទាំងអស់ ដែលអ្នកធ្លាប់តែស្រឡាញ់សើភាព
ក្នុងការសំដែង ក្នុងការស្វែងរកសច្ចៈ យុត្តិធម៌ ក្នុងការឆ្លើយប្រតិបត្តិ ក្នុងការបញ្ចេញ
សកម្មភាព ? តើអ្នកយល់យ៉ាងណា ចំពោះទុក្ខវេទនាដែលជួរចត់របស់សិល្បករ
កម្ពុជាយើងខ្ញុំនេះ ?

នេះហើយអានភាពប្រល័យពូជសាសន៍ អានភាពមនោគមវិជ្ជាប្រតិកិរិយា ។
តើអ្នកណាទទួលខុសត្រូវចំពោះភាពទ្រុឌទ្រោម ភាពបាក់កំលាំងស្នូមស្នូររបស់
ប្រជាជន ៤ លាននាក់ដែលនៅសេសសល់ពីស្លាប់នេះ ? ។

តើអ្នកណាទទួលខុសត្រូវចំពោះភាពឆ្គួតរង្វេង ភាពឡប់ស្មារតី ឡប់សតិ
របស់ប្រជាជនដែលនៅសល់ ? តើអ្នកណាទទួលខុសត្រូវចំពោះភាពកំព្រាទុក្ខិត
របស់កុមារា កុមារី កម្ពុជារាប់សែននាក់ដែលនៅសេសសល់ ? តើអ្នកណាជួយ
ឈឺចាប់ចំពោះស្រ្តីមេមាយារាប់ម៉ឺននាក់ដែលស្លាប់ ព្រាត់កូន ឆ្គួតរង្វេងឥតទីពឹង
នោះ ? តើអ្នកណាជួយទទួលខុសត្រូវចំពោះជំងឺរាបរយមុខ ដែលមាននៅលើរូប
រាងកាយរបស់ប្រជាជនកម្ពុជាម្នាក់ៗ ? តើមានអ្នកណាគេជួយដឹង ជួយឈឺឆ្កាល

ចំពោះការអត់ឃ្លាន ខ្វះជម្រក ខ្វះសំលៀកបំពាក់ ខ្វះថ្នាំសង្កូវ ខ្វះសព្វគ្រប់
របស់ប្រជាជនរាប់សែននាក់ ដែលកំពុងរស់នៅទេនានោះ ? តើខ្មែរណាមួយ
ក្នុងចំណោមខ្មែរ ៤ លាននាក់ដែលសេសសល់ពីសេចក្តីស្លាប់ មិនបានទទួល
អង្រែគ្រោះនូវផលវិបាកទុក្ខទេនា ដែលពួកបន ប៉ុល ពត រាប់នូវលំទុកអោយនោះ
ទេ ?

សកលលោកទាំងមូលស្គាល់ច្បាស់ថា ប្រជាជនកម្ពុជា ជាប្រជាជនស្មោះត្រង់
ធ្លាប់រាក់ទាក់ ចិត្តទូលាយ រាប់អានមិត្តភក្តិជិតឆ្ងាយ ដោយស្មោះស្ម័គ្រជានិច្ច ជា
ប្រជាជនស្រឡាញ់សេរីភាព ស្រឡាញ់សច្ចៈ យុត្តិធម៌ ស្រឡាញ់សុភមង្គល និង
ស្តាប់ខ្ចើមការកាប់សម្លាប់ ស្តាប់ខ្ចើមការបង្ខំឈាម ស្តាប់ខ្ចើមសង្គ្រាម ។
ចុះហេតុអ្វីបានជា ផលវិបាកក្នុងយុគសម័យនោះ ធ្លាក់មកលើប្រជាជនកម្ពុជា
ទៅវិញ ?

មិត្តអ្នកភរិ អ្នកនិពន្ធលើសកលលោកទាំងឡាយ យើងខ្ញុំជាសិល្បករកម្ពុជា
សូមជំរាបអ្នកថា យើងខ្ញុំគ្មានពាក្យសំដី ដើម្បីនឹងនិយាយអោយអស់បានទេ ។
ពាក្យសំដីមនុស្សមានព្រំដែន មានកំរិតក្របខ័ណ្ឌ មិនអាចយកមកនិយាយ
ពណ៌នានូវទុក្ខទេនា ដែលគ្មានព្រំដែន គ្មានកំរិតនេះបានឡើយ ។

នេះហើយបានជាកាកសំណល់ ជាផលវិបាកដែលគួរអោយខ្លាច គួរព្រឺ
ហើយស្មារអាស្រ័យទាំងនោះ គឺ ពិតជាធ្វើអោយមនុស្សជាតិទាំងអស់ លើពិភព
លោកយើងនេះប៉ក្តើមមិនបាន ។

ដុំថ្មមួយធ្ងន់ សង្កត់ពីលើរាប់រយឆ្នាំមកហើយ បានត្រូវព្យុះ ៧ មករា បោកបក់
ប្រែកញ្ចក់អោយវិនាសអន្តរាយលែងងើបវិញបាន ។ ហើយជាមួយគ្នានោះ គ្រាប់

ពូជល្អនោះលើទឹកដីមានជីជាតិ បានត្រូវស្រោចស្រប់ដោយទឹកភ្លៀងថ្មី ពន្លឺថ្មី ធ្វើអោយពន្លកល្អ មានសេរីភាពរីកលូតលាស់ផុំផ្តាល់លើថ្នាលថ្មី ទំពាំងស្លុង ឬស្សីដុះច្រូងច្រាង ពាសពេញផ្ទៃប្រទេសទាំងមូល ។

សាលាសិល្បៈគ្រប់មុខជំនាញ បានចាប់ផ្តើមរស់ឡើងវិញលើគ្រប់វិស័យ ។

សិល្បៈអាជីព និង សិល្បៈមហាជន បានរីកដុះដាលទូទាំងប្រទេស ។

ពេលនោះ ដោយសារការខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងខ្លាំងក្លារបស់ខ្លួនផ្ទាល់ និង ដោយសារការជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រយ៉ាងធំធេង ពីបណ្តាប្រទេសជាបងប្អូន និង អង្គការអន្តរជាតិនានា តាំងពីថ្ងៃដោះរហូតមកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ទឹកដីកម្ពុជា បានឆ្លងកាត់នូវការរស់ឡើងវិញមួយដ៏អស្ចារ្យ ។ សិល្បៈវប្បធម៌ជាតិ ដែលបាន ខ្ទេចខ្ទីអស់ ៨០ ភាគរយ ត្រូវបានរស់ឡើងវិញទាំងគ្រប់វិស័យ ។ របបថ្មីជាទីសង្ឃឹម បានជួយខ្លះខ្លែង ឧបត្ថម្ភផ្តល់ផ្តើមយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ធ្វើអោយសិល្បករ ១០ ភាគ រយ ដែលនៅសេសសល់ពីការកាប់សម្លាប់ មានសិទ្ធិពេញទី មានលទ្ធភាពគ្រប់ គ្រាន់ ក្រោកឡើងរួមគ្នាយ៉ាងសកម្ម ស្តារនូវខ្សែវប្បធម៌ជាតិ និងធ្វើអោយ មតិកអង្គរចាប់បដិសន្ធិសាជាថ្មី រីកស្រស់ប្រើប្រើលើទឹកដីកម្ពុជាជាទីស្នេហា នេះគឺជាទង្វើ ជាគោលបំណង ជាសេចក្តីប៉ងប្រាថ្នារបស់សិល្បករកម្ពុជាជាង ១០០ ឆ្នាំមកហើយ ។ តែសព្វថ្ងៃនេះ អ្វីៗជាទីស្រឡាញ់ទាំងអស់នេះត្រូវបិទនៅ ក្រោមការគំរាមកំហែង ពីសំណាក់ពួកខ្មាំងសត្រូវ និងពួកប្រល័យពូជសាសន៍ ខ្មែរប្រតិកិរិយាជាតិ និងអន្តរជាតិដែលយុបយិតជាមួយនឹងចក្រពត្តិនៅឡើយ ។ ពួកវាមិនពេញចិត្តនឹងសេចក្តីសុខសាន្ត មិនពេញចិត្តនឹងភាពរស់ឡើងវិញ មិន ពេញចិត្តនឹងសិទ្ធិសេរីភាព របស់សិល្បករយើងទេ ។ វាគំពុងតែបញ្ចេញ

សកម្មភាព ដើម្បីប៉ុនប៉ងបំផ្លិចបំផ្លាញនូវ ឯករាជ្យ សន្តិភាព សេរីភាព និង សុភមង្គល ដែលយើងកំពុងតែមាន ។

ក្នុងមនសិការដែលពោរពេញទៅដោយការទទួលខុសត្រូវ ចំពោះវាសនា ប្រជាជនខ្មែរ និងបំណងប្រាថ្នាដ៏ស្មោះត្រង់មិនចង់អោយប្រជាជាតិណាមួយ លើ សកលលោក ទទួលនូវការឈឺចាប់ដ៏ខ្លាំងក្លា ដូចដែលប្រជាជនកម្ពុជាធ្លាប់បាន ទទួលរងគ្រោះនោះ យើងខ្ញុំសិល្បករកម្ពុជាទាំងអស់ សូមអំពាវនាវដល់អ្នកកវី អ្នកនិពន្ធ ស្ថាបត្យករ តន្ត្រីករ វិចិត្រករទាំងឡាយ លើសកលលោក និង សាធារណមតិដែលស្នេហាសន្តិភាព ស្នេហាសច្ចៈ យុត្តិធម៌សង្គមលើពិភពលោក សូមជួយគាំទ្រដល់ភាពរស់នៅសុខសាន្ត សុខសន្តិភាព សេរីភាព របស់ប្រជាជន កម្ពុជាអោយមានយុត្តិធម៌ជាទីបំផុត ។ សូមថ្កោលទោសអោយបានខ្លាំងក្លា ថែមទៀតចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់មនុស្សជាតិមិនដែលជួប ប្រទះ ។ សូមថ្កោលទោសអោយបានខ្លាំងក្លា ចំពោះអន្តរជាតិទាំងឡាយ ដែលកំពុងបន្តការចិញ្ចឹមបីបាច់ និងបញ្ញាពួក ប៉ុល ពត អៀង សារី ខៀវ សំផន បណ្តាប្រភេទខ្មែរប្រតិកិយាដទៃផ្សេងទៀត ដែលមានគោលបំណងដ៏ខ្មោចក្រខ្វក់ ចង់បំផ្លាញការរស់ឡើងវិញរបស់កម្ពុជា ហើយបណ្តេញពួក ប៉ុល ពត ក្លែងភេទ នេះអោយចេញផុតពីអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

យើងខ្ញុំសិល្បករកម្ពុជាទាំងអស់ សូមប្រឆាំងដាច់ខាតមិនយល់ព្រមអោយ មានរបបប្រល័យពូជសាសន៍បែបនេះកើតជាលើកទីពីរនៅលើទឹកដីកម្ពុជា ក៏ដូច នៅលើប្រទេសណាមួយផ្សេងទៀតឡើយ ។

យើងខ្ញុំឲ្យប្រឹក្សាសម្បត្តិជ្រើសរើសជាក់យ៉ាងគត់ក្ដៅថា អង្គការសហប្រជាជាតិ
ជាអង្គការអន្តរជាតិមួយ ដែលមានភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវ ក្នុងការការពារសុខ
សន្តិភាព ការការពារសេរីភាព ការការពារសិទ្ធិមនុស្ស ច្បាស់ជាមិនទុកអោយកិច្ច
នុភាពរបស់ខ្លួន បាត់បង់ដោយសារតែគ្រោះមហន្តរាយរបស់ពួកប្រល័យពូជសាសន៍នេះ
ទៀតឡើយ ។

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១២ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៨៣

សេង - ផ្លុន

តំណាងសិល្បករគ្រប់មុខជំនាញទូទាំងប្រទេស

មតិ និង សំណូមពររបស់ព្រះសង្ឃ

ថ្ងៃដោយព្រះសាសនមុនី អ៊ឹម-ស៊ឹម

ក្រោយដែលបានស្តាប់ញត្តិរបស់ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្សសាមគ្គី កសាងការពារមាតុភូមិកុម្មុជា ស្តីពីការស្រាវជ្រាវ ឬកសរុបឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលបង្កឡើងលើប្រជាជនកុម្មុជាសត្រង់ ដោយបន្ទាត់ទីនិយមចិនប៉ែកាំង និងប៉ុល ពត អៀង សារី ខៀវ សំផន ជាកញ្ជះដាច់ថ្លែរបស់វា, ព្រះសង្ឃទូទាំងប្រទេសកុម្មុជា មានមនោសញ្ចេតនាស្រៀវស្រើប ក្រែវក្រោធពុះពោរ សូមលើកឡើងនូវមតិទាំងក្តីឈឺចាប់ និងសំណូមពរយ៉ាងទទួចចំពោះសាធារណមតិ ជាពិសេសចំពោះអង្គការសហប្រជាជាតិ ដូចតទៅនេះ :

១ - ព្រះសង្ឃតាំទ្រទាំងស្រុង នូវពាក្យបណ្តឹងដ៏ត្រឹមត្រូវរបស់ប្រជាជនចំនួន ១.១៦៦.៣០៧ ទុកជាត្រឹមត្រូវ និងបុគ្គិសនី ដែលបានផ្តោលទោសបនប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុល ពត អៀង សារី ខៀវ សំផន ដ៏ព្រៃផ្សៃយោរយោ ប្រល័យអស់ជីវិតប្រជាជនកុម្មុជា ៣.៣១៤.៧៦៨ នាក់ ក្នុងនេះផ្នែកពុទ្ធសាសនាមានជីវិតព្រះសង្ឃ ២៥.១៦៨ អង្គ ។ ព្រះពុទ្ធបដិមាត្រូវរកំទេច ។ វត្តអារាមខ្ទេចខ្ទីចំនួន ១៩៦៨ នៅសល់កុដិ វិហារបន្តិចបន្តួច ដែលវាទុកធ្វើជាតុក ធ្វើក្រោលសត្វ ។ គត្តិវ ក្បួនខ្នាតត្រូវបំផ្លាញខ្ទេច ដោយដុត ដោយទម្លាក់ចោលក្នុងជ្រោះក្នុងទន្លេ ។ ផ្នែកព្រះសង្ឃខ្លះត្រូវវាសម្លាប់ទាំងភេទ ខ្លះផ្សិតហើយទើបសម្លាប់ មានសល់ខ្លះនៅរស់ក៏លំបាកវេទនាជាងស្លាប់ទៅទៀត ព្រោះត្រាំត្រាំរុំរុំ ដ៏សែនខ្ទោចផ្សា ។

២- ព្រះសង្ឃទូទាំងប្រទេសបញ្ជាក់ការក្រេវក្រោធ គ្មានពេលបញ្ឈប់គ្រប់
វិនាទី បរិកម្មជានិច្ចមិនអោយភ្លេច ចំពោះអំពើឃោរឃៅនៃបទប្រល័យពូជសាសន៍
ប៉ុល ពត អៀង សារី ខៀវ សំផន ដែលមានបទរាគធិប៉ែកវង់ជាមេក្លោង ។

៣- ព្រះសង្ឃបដិសេធដាច់អហង្គា មិនទទួលស្គាល់រដ្ឋាភិបាលចុះត្រីកាតិ
ស្តីតែនោះ ដែលមានសីហនុ ស៊ីនសាន ខៀវ សំផន ជាទីងមោងដឹកនាំ ដែល
រៀបចំបន្តបន្ទើរដោយបទរាគធិប៉ែកវង់ យុបយិតជាមួយចក្រពត្តិអាមេរិក ។
ត្រីកាតិនេះគឺ ប៉ុល ពត អ្នករយភាគរយ ។

៤ - ព្រះសង្ឃគាំទ្រដោយពេញចិត្ត ពេញទំហឹងនូវរដ្ឋាភិបាលតែមួយគត់
គឺរដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា ដែលមានលោកប្រធាន ហង់-
សំរិន ជាអ្នកដឹកនាំ ។

៥ - ព្រះសង្ឃសូមធ្វើសំណូមពរដាច់ខាត និងយ៉ាងទទួចចំពោះមតិពិភព-
លោក ជាពិសេស ចំពោះអង្គការសហប្រជាជាតិ សូមស្នើព្រឹទ្ធិសភាដោយ
យុត្តិធម៌ជាថ្មី នូវសេចក្តីអំពាវនាវដោយសន្តោសនៃប្រជាជនកម្ពុជា ហើយសូម
អោយ :

១- បណ្តេញជាបន្ទាន់ នូវរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យចង្រៃ គ្មានទឹកដី
ចេញពីកោអីអង្គការសហប្រជាជាតិ ព្រោះរដ្ឋាភិបាលគ្មានទឹកដី គ្មានប្រជាជន
មិនស្របច្បាប់ ។

២ - សូមអង្គការសហប្រជាជាតិ ទទួលស្គាល់រដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋ
ប្រជាមានិតកម្ពុជា ដែលជារដ្ឋាភិបាលស្របច្បាប់តែមួយគត់ ។

ធ្វើនៅភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១២ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៨៣

មតិរបស់តំណាងគ្រប់ជនជាតិ

ក្នុងឱកាសសន្និសីទបញ្ញាជន និងបព្វជិតកម្ពុជា ថ្កោលទោស
បនប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុល ពត អៀង សារី ខៀវ សំផន
បរិវារបនរាតទីនិយមចិនប៉ែកាំង

សូមគោរពអង្គសន្និសីទ ,

តាងនាមអោយគ្រប់ជនជាតិក្នុងសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា យើងខ្ញុំ
សូមសម្តែងនូវកំហឹងឈឺចាប់យ៉ាងក្រៃប្រកាសបំផុត ចំពោះបនប្រល័យពូជសាសន៍
ប៉ុល ពត អៀង សារី ខៀវ សំផន និងចោហាយរាតទីនិយមចិនប៉ែកាំង ដែល
បានធ្វើការកាប់សម្លាប់យ៉ាងរង្គាល់មកលើប្រជាជនកម្ពុជា ក៏ដូចជាជនជាតិភាគតិច
យើងខ្ញុំ និងសូមឯកភាពទាំងស្រុងចំពោះសេចក្តីសំរេចរបស់រដ្ឋសភា ក្នុងសម័យ
ប្រជុំលើកទី ៥ នីតិកាលទី ១ ស្តីពីបទឧក្រិដ្ឋរបស់បនក្សត់ និងចោហាយរាតទីនិយម
លើប្រជាជនកម្ពុជា ពីឆ្នាំ ១៩៧៥ ដល់ ១៩៧៨ ។

កន្លងមក បងប្អូនគ្រប់ជនជាតិនៅគ្រប់ក្រុង ខេត្ត ក៏បានចូលរួមក្នុងការថ្កោល
ទោសបកអាត្រាធិបទឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់បនក្សត់ ហើយបានបញ្ជាក់អោយឃើញ
ច្បាស់ថា ពួកវាបានប្រើគ្រប់វិធានការដើម្បីកំទេចជនជាតិកុំអោយសល់ពូជ
កាប់សម្លាប់តាំងពីក្នុងព្រះម្តាយរហូតដល់អ្នកជំងឺចាស់ជរា ដោយរះពោះស្រ្តី
មានគភ៌ ចាប់ទារកហែកជាពីរ ចាប់កុមារតូចៗបោះក្នុងអណ្តូងស្លូតហើយចាក់
សាំងផុត ឬបោកក្បាលនឹងគល់ឈើ អារកមនុស្សចាស់នឹងឆាងត្នោត វាយ

ក្បាលនឹងត្បូងចប ចាក់សាំងផុតទាំងស្រុង ។ល។ ចំពោះភាសា ចម្រៀង រាំ
សិល្បៈប្រពៃណី និងទំនៀមទម្លាប់របស់ជនជាតិនីមួយៗ ត្រូវពួកវាហាមឃាត់
និងតាមដានកំទេចគ្រប់ទីកន្លែង ។ ចំណែកសាសនារបស់ជនជាតិ ក្នុងនោះ
យើងសង្កេតឃើញសាសនាអ៊ីស្លាម ដែលមានបងប្អូនចាស់បានប្រកាន់ និងគោរព
ដ៏យូរលង់ណាស់មកហើយ ហើយក៏ជាសាសនាមួយដែលមានជនជាតិជាច្រើនក្នុង
សកលលោក ដូចជាជនជាតិអារ៉ាប់ ម៉ាឡេស៊ី ឥណ្ឌូណេស៊ី ។ល។ បានគោរពនិង
បូជាផងដែរនោះ ក៏ត្រូវពួកវាបិទនិងតាមដានកំទេចគ្មានសល់ ។ គម្ពីរគុរអាន
ដែលកត់ត្រានូវពាក្យសំដែងរបស់ព្រះអាឡាជាទីគោរព ត្រូវពួកវាយកម្ទេងជាក្រដាស
កិត្តលាមក ហោរអ៊ីស្លាមចំនួន ១០៨ ក្នុងចំណោម ១១ ត្រូវពួកវាកំទេច ឬធ្វើ
ជាគ្រឿងជ្រក បញ្ចេញអ៊ីស្លាមជាអាទិមាន ហាគីម អ៊ីមាំ ហាជី ត្រូវបង្រៀនគម្ពីរគុរ-
អាន ។ល។ ត្រូវពួកវាសម្លាប់ចោលគ្មានសល់ ។

ឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់បនក្សត្រ់ ប៊ុល ពត អៀង សារី ខៀវ សំផន និងបនរាតី-
និយមចិនបើកាំងមកលើជនជាតិភាគតិចក្នុងកម្ពុជា មានច្រើនរយពាន់ប្រភេទ ដែល
យើងពុំអាចលើកយកមកអធិប្បាយបានឡើយក្នុងពេលនេះ ។ តែសរុបមក
ឃើញថា បនក្សត្រ់ និងចៅហ្វាយវា ដែលធ្វើការកំទេចគ្រប់វិស័យមកលើជនជាតិ
យើងខ្ញុំ ក៏ដូចជាទៅលើប្រជាជនកម្ពុជាទូទាំងប្រទេស គឺក្នុងគោលបំណងបំផ្លាញ
អោយអស់នូវតម្លៃវិស័យវប្បធម៌ និងគ្រប់រចនាសម្ព័ន្ធក្នុងកម្ពុជាយើងតែប៉ុណ្ណោះ ។
ដូចនេះ កំហឹងឈឺចាប់របស់គ្រប់ជនជាតិ ក៏ជាកំហឹងឈឺចាប់របស់ជាតិទាំងមូល
និងរបស់រណៈកម្ពុករ កសិករទាំងមូលក្នុងកម្ពុជាយើងដែរ ។

ក្រោយថ្ងៃរំដោះ ៧ មករា ឆ្នាំ ១៩៧៩ ពួកក្បត់ដែលបរាជ័យបានរត់ទៅជ្រក
 នៅលើដែនដីថៃឡង់ដ៍ ដោយមានចក្រភពអាល្លឺម៉ង់ជួយបំបែក និង
 ប្រទេសអាស៊ានគាំទ្រ ហើយសព្វថ្ងៃកំពុងធ្វើសកម្មភាពគ្រប់បែបយ៉ាង បង្កើតផ្ទា-
 តិបាលចម្រុះ យកសំបុត្រថ្ងៃដែលបិទបាំងខ្មោចប៉ុល ពត ក្នុងគោលបំណងចង់ចូល
 រួមកាប់សម្លាប់ប្រជាជនកម្ពុជា ក៏ដូចជាជនជាតិយើងខ្ញុំ សាជាថ្មីម្តងទៀត ។
 ពួកវាកំពុងធ្វើនយោបាយបំភាន់មតិសកលលោកថា រៀតណាមចូលមកកាប់
 សម្លាប់ប្រជាជនកម្ពុជា ។

ក្នុងនាមជាជនរងទារុណកម្មយ៉ាងខ្លោចផ្សារីសំណាក់បនក្បត់ ប៉ុល ពត
 អៀង សារី ខៀវ សំផន និងចិនប៉ែករាំង យើងខ្ញុំគ្រប់ជនជាតិក្នុងកម្ពុជា សូមប្រកាស
 ប្រាប់សាធារណមតិ និងអ្នកកាន់សាសនាអ្នកសកលលោកថា យើងខ្ញុំ
 ទាំងអស់គ្នាបានចូលរួមជាមួយប្រជាជនទូទាំងប្រទេស អំពាវនាវយ៉ាងទទួចអោយ
 មិត្តរៀតណាម ដែលនៅជិតខាងចូលមកជួយរំដោះយើងខ្ញុំ អោយរួចផុតពីការ
 ប្រល័យពូជសាសន៍របស់បនក្បត់, ហើយសព្វថ្ងៃនេះទៀតមិត្តរៀតណាមគឺពិតជា
 កំពុងការពារទាំងអស់ មិនអោយជួបនឹងការប្រល័យពូជសាសន៍ជាលើកទី ២
 ទៀត ។ រស់នៅក្នុងរបបថ្មី ជនជាតិយើងខ្ញុំបានទទួលការឧបត្ថម្ភ និងមានសិទ្ធិសេរី-
 ភាព គ្រប់បែបយ៉ាង ដែលបក្ស និងរដ្ឋាភិបាលនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា
 បានយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងបំផុត ទោះបីស្ថិតនៅកន្លែងដាច់ស្រយាលយ៉ាងណា
 ក៏ដោយ ។ ជានិច្ចកាល ជនជាតិយើងខ្ញុំកុំអាចបំភ្លេចបានមហាឧបការគុណដ៏សែន
 ធ្ងន់របស់បក្ស រណសិរ្ស និងរដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសទាំងពីរ កម្ពុជា រៀតណាម
 ដែលបានសង្គ្រោះអោយយើងខ្ញុំរស់រានមានជីវិតសាជាថ្មី និងមានសិទ្ធិសេរីភាព

និងជីវភាពល្អប្រសើរដូចសព្វថ្ងៃនេះ ។

សាជាថ្មីម្តងទៀត ក្នុងនាមជាជនរងទារុណកម្មពីសំណាក់បនប្រល័យពូជ-
សាសន៍ យើងខ្ញុំសូមទាក់ទាញអារម្មណ៍សាធារណមតិក្នុងសកលលោក ដែល
ស្នេហាសិទ្ធិសេរីភាព យុត្តិធម៌ និងសន្តិភាព និងមតិបង្អួនគ្រប់ជនជាតិដែលស្នេហា
និងគោរពសាសនាអីស្លាមមានព្រះអល្លស័ជាម្ចាស់ សូមរួមចំណែកក្នុងការឈឺចាប់
ខ្លោចផ្សាជាមួយជនជាតិយើងខ្ញុំ ហើយជានិច្ចកាលចងកំហឹងយ៉ាងក្រេកក្រេឆ
បំផុតចំពោះបនប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុល ពត អៀង សារី ខៀវ សំផន និងបន
រាត្នីនិយមចិនប៉ែកាំង ។

សូមអង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលមានភារកិច្ច និងស្វែងរកសន្តិភាព ជូន
សកលលោក មេត្តាឈរលើទស្សនៈត្រឹមត្រូវ កុំបណ្តោយអោយពួកប្រល័យពូជ-
សាសន៍ ដែលប្រជាជាតិទាំងសកលលោកកំពុងស្តាប់ខ្លើម គឺក្រុម ប៉ុល ពត ឬ
ប៉ុល ពត ក្លែងខ្លួន មានកោអីនៅលើវេទិកាកំពូលនេះតទៅទៀត ។

សូមកម្លាំងស្នេហាយុត្តិធម៌ ស្នេហាសន្តិភាពក្នុងសកលលោកក្រោកឈរ
ឡើងតស៊ូប្រឆាំងយ៉ាងជួរផ្តាច់ ចំពោះក្រុមប្រល័យពូជសាសន៍នេះ កុំអោយមាន
មុខនៅអង្គការសហប្រជាជាតិតទៅទៀត ។

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៨៣

អាប់ឌុលក្វយ៉ូម

តំណាងជនជាតិក្នុងកម្ពុជា

ការចាប់អារម្មណ៍របស់តំណាងព្រះរាជវង្សានុវង្ស
ក្នុងឱកាសសន្និសីទ ថ្កោលទោសបនប្រល័យពូជសាសន៍
ប៉ុល ពត អៀង សារី ខៀវ សំផន បរិវារពួកវាតទី
អនុវត្តភាពនិយមមិនបើកាំង

- សូមថ្វាយបង្គំព្រះថេរា នុត្តរៈគ្រប់ព្រះអង្គ,
- សូមគោរពភ្ញៀវជាតិ និង អន្តរជាតិ,
- សមមិត្ត និង មិត្ត នៃអង្គសន្និសីទ ជាទីស្នេហា,

ជាបឋម តាងនាមព្រះរាជវង្សានុវង្សខ្មែរ នាងខ្ញុំសូមសម្តែងនូវអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ចំពោះអង្គសន្និសីទដែលបង្កលក្ខណៈឱ្យនាងខ្ញុំ បានសម្តែងឡើងនូវមតិចាប់អារម្មណ៍ជុំវិញរឿងឧក្រិដ្ឋកម្ម របស់បនប្រល័យពូជសាសន៍ មកលើប្រជាជនកម្ពុជាទាំងមូល ។

ដោយបានដឹងនូវការអនុម័តិ លើកំណត់ហេតុស្តីពីទោសឧក្រិដ្ឋរបស់ពួកប៉ុល ពត អៀង សារី ខៀវ សំផន មកលើប្រជាជនកម្ពុជា ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ១៩៧៥-៧៨ របស់រដ្ឋសភានៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា នាសម័យប្រជុំលើកទី ៥ នីតិកាលទី ១ ។

ពួកវាបានធ្វើទារុណកម្មគ្រប់រូបភាព និងកាប់សម្លាប់យ៉ាងព្រៃផ្សៃប្រជាជនស្លូតត្រង់អស់ ៣.៣.១៤.៧៦៨ នាក់ ដែលក្នុងចំណោមនោះ មានទាំងក្រុមគ្រួសារព្រះរាជវង្សានុវង្សផងទៅ ២០០ នាក់ គួបផ្សំទាំងកូនបង្កើតនិងថៅ

របស់សីហនុ ១៤ នាក់ផង ។

ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ នៅចំកណ្តាលសតវត្សទី ២០ មកលើ
ទឹកដីកម្ពុជា ដោយបន្ទោបង្ខំ ដែលជាបរិវារដាច់ថ្ងៃរបស់បនរាជទីអនុគរភាព
និយមចិនប៉េកាំងនេះ មានអត្ថចរិតក្បត់ជាតិដ៏ធ្ងន់ធ្ងរក្រៃលែង និងលក្ខណៈ
សាហាវយោធាយោធាព្រៃផ្សៃបំផុត លើសពីឧក្រិដ្ឋកម្មពួកណាហ៊ីហ្វ ហ៊ីត្លែរ
(NAZI HITLER) ក្នុងសម័យសង្គ្រាមលោកលើកទី ២ ទៅទៀត ។

ទន្ទឹមនឹងវាសម្លាប់ជនស្លូតត្រង់រួមឈាមរបស់វា បន្តនេះបានកំទេច
សម្បជញ្ញៈ- បញ្ញា- ស្មារតី- មនសិការជាតិនិងបានជាន់ឈ្លី សេរីភាព សិទ្ធិរស់
នៅជាមនុស្សរបស់ប្រជាជនខ្មែរ និងបានកំទេចរចនាសម្ព័ន្ធសង្គមជាតិ ទាំងស្មារតី
ទាំងសម្ភារៈសំដៅបំបាត់ពូជសាសន៍ខ្មែរដើម្បីប្រែក្លាយទឹកដីកម្ពុជាឲ្យទៅជាឈ្មាន់
ឈ្មានពានពង្រីកទឹកដីរបស់បនរាជទីនិយមចិនប៉េកាំងមកលើឥណ្ឌូចិន និងនៅ
អាស៊ីអាគ្នេយ៍ទាំងមូល ។

បន្ទាប់ពីបនស្រែកឈាមប្រជាជននេះ រលាយរលំនៅថ្ងៃ ៧-១-៧៩មក
កាកសំណល់ដ៏ធ្ងន់ធ្ងរ ដែលពួកវាបន្ទូល់ទុក ធ្វើឲ្យផ្លូវចិត្ត វិញ្ញាណ និងព្រលឹង
របស់អ្នករស់នៅ ពិសេសចំពោះនាងខ្ញុំទាំងអស់គ្នាជានារីភេទ គ្រាំគ្រាចិត្ត រងរៃ
បាត់អស់នូវទំនាក់ទំនងមនុស្សជាតិ ពិសេសសនិទ្តភាពរវាងប្តីប្រពន្ធ- ម្តាយនិងកូន
និងជិតដាមនូវអំពើអ្វីៗគ្រប់បែបយ៉ាង ដែលធ្វើឲ្យនារីភេទច្រើនជំនាន់ទៅមុខ
ទៀត មិនអាចបំភ្លេចបានឡើយ ។

គឺក្នុងន័យចងកំហឹងដ៏ពុះកញ្ឆោលនេះហើយ ដែលនាងខ្ញុំក្នុងនាមនៃក្រុម
ព្រះរាជអង្គនុវង្សដែលនៅសេសសល់ គាំទ្រទាំងស្រុងនូវសេចក្តីសំរេចដ៏ភ័ស្តុភារ

របស់រដ្ឋសភា នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា ។

ពីលើវេទិកានេះដែរ នាងខ្ញុំសូមអំពាវនាវ ដល់សន្តានចិត្តអាណិតជនខ្មែរ
ទាំងអស់នៅបរទេស ពិសេសក្រុមព្រះញាតិវង្សានុវង្ស សូមមេត្តាស្វែងយល់
ពីការពិតនៅកម្ពុជា យល់ពីការសំឡេងវិញរបស់ប្រជាជាតិមួយ ដែលទើបនឹងងើប
ពីរបបអាសាតា ដែលប្រតិសាស្ត្រសកលលោកពុំដែលជួបប្រទះ ហើយកំពុង
កសាងមាតុភូមិដ៏អភ័ព្វរបស់ខ្លួនពីបាតដៃទេ ដើម្បីឯករាជ្យ សន្តិភាព សុភមង្គល
មិនចូលបក្សសម្ព័ន្ធ និងឈានជាជំហានៗឡើងសង្គមនិយម ។

- សូមបងប្អូនពិចារណាគ្រិះរិះអោយច្បាស់ ចំពោះការយោសនាបោក
បញ្ឆោត ឧបាយកលដ៏ពិសេសរបស់ពួកខ្មែរប្រតិកិរិយាមាន ស៊ីហនុផាដើម ដែល
ខំប្រឹងធ្វើត ធ្វើថង់ បំភ្លេចអតីតកាលដ៏ឈឺចាប់ដើម្បីអំណាចនិងមុខមាត់ខ្លួនតែ
ប៉ុណ្ណោះ សុំទិចិត្តអង្គុយនៅលើកៅអី ដែលប្រឡាក់ឈាមប្រជាជនខ្មែររាប់
លាននាក់ តំណាងអោយបទប្រល័យពូជសាសន៍ ។

- សូមអំពាវនាវដល់មតិសាធារណពិតលោក ពិសេសកម្លាំងដែល
ស្នេហាសន្តិភាព សូមថ្កោលទោសឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍នេះ ព្រមទាំង
ប្រទេសទាំងឡាយណាដែលកំពុងបំបាច់ថែរក្សាពួកវា ។

- សូមអោយគតិបណ្ឌិតរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ក្លាយទៅជាប្រធាន
ដើម្បីបំភ្លឺនូវការខុសឆ្គងរបស់ខ្លួនពីមុន ថែងអោយច្បាស់ឃាតករ និងជនរងគ្រោះ
ដើម្បីលើកស្ទួយកិត្យានុភាពរបស់ខ្លួនឡើងវិញ ហើយផេញពួកប្រល័យពូជសាសន៍
ទាំងនេះ ដែលលាក់ខ្លួនក្រោមផ្លាក "រដ្ឋាភិបាលចម្រុះ" ចេញពីអង្គការសហ-

ប្រជាជាតិ ផ្តល់អាសនៈដល់សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា ដែលជាតំណាង
ស្របច្បាប់ សមស្របនឹងសេចក្តីសង្ឃឹរបស់ប្រជាជន ដែលស្នេហា សេរីភាព
សន្តិភាព និងយុត្តិធម៌លើសកលលោក ។

នៅទីអសាននេះ តាំងនាមព្រះរាជវង្សានុវង្សខ្មែរ នាងខ្ញុំសូមសម្តែង
នូវការរីកក្តី និងកតញ្ញតាមដ៏ជ្រាលជ្រៅបំផុត ចំពោះបក្សប្រជាជនបដិវត្តកម្ពុជា និង
រណសិរ្សសាមគ្គីសង្គ្រោះជាតិកម្ពុជា គួបផ្សំនឹងកងទ័ពវៀតណាម ដែលបាន
ស្រោចស្រង់ជីវិតព្រមទាំងផ្តល់នូវសិទ្ធិសេរីភាព និងជីវភាពរស់នៅដ៏សមរម្យថ្ងៃ
ថ្មី ចំពោះប្រជាជនកម្ពុជា និងនាងខ្ញុំ ។

សូមគោរពជូនពរ ដល់អង្គសន្និសីទទាំងមូល មានសុខភាពល្អ ដើម្បី
រួមវិភាគទាន ក្នុងបុព្វហេតុការពារនិងកសាងមាតុភូមិ ជាទីស្នេហារបស់យើង ។

សូមអរគុណ

តំណាងព្រះរាជវង្សានុវង្សខ្មែរ

ស៊ីសុវត្ថិសុវណ្ណ

លិខិតចំហ

របស់បញ្ញាជន និង បព្វជិតកម្ពុជា

ធ្វើឱ្យ

បញ្ញាជន និង បព្វជិត អង្គការអន្តរជាតិ

និង ប្រជាជនលើសកលលោក

អានដោយ សមមិត្ត ប៉ែន ណារុញ

សម័យប្រជុំលើកទី ៥ នីតិកាលទី ១ របស់រដ្ឋសភានៃសាធារណរដ្ឋប្រជា-
 មានិកកម្ពុជា ពីថ្ងៃទី ១៥ ដល់ថ្ងៃទី ១៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ១៩៨៣ បានអនុម័ត
 លើកំណត់ហេតុ ស្តីពីទោសក្រឹត្យរបស់ពួក ប៉ុល ពត អៀង សារី ខៀវ សំផន
 មកលើប្រជាជនកម្ពុជា ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ១៩៧៥-១៩៧៨ ។ ពួកវាបានកាប់សម្លាប់
 ប្រជាជនស្មុគស្មាញរស់ ៣.៣១៤.៧៦៨ នាក់ បន្ទាប់ទុកផលិតការបាក់កម្លាំង
 ១៤១.៨៤៨ នាក់, កុមារជាង ២០០.០០០ នាក់ត្រូវកំព្រាឥតទីពឹង, នារីរាប់សែន
 នាក់បានក្លាយទៅជានារីមេម៉ាយ នេះមិនគិតទាំងចំនួនអាណិតជនរាប់ម៉ឺននាក់
 ទៀត ដែលត្រូវពួកវាកាប់សម្លាប់ដ៏សែនយេឡែង ។ សាលារៀនចំនួន

៥.៨៥៧, មន្ទីរពេទ្យ និងមន្ទីរពិសោធន៍ចំនួន ៧៩៦, វត្តអារាម ១.៩៦៨, វិហារ
 អិស្លាម ១០៨ ហើយនិងអាងសិល្បៈជាច្រើនទៀត ត្រូវបំផ្លិចបំផ្លាញអស់ ។
 ជាងនេះទៅទៀត រាល់សកម្មភាពអប់រំ សាសនា វប្បធម៌ សិល្បៈ សង្គមកិច្ច
 ការធ្វើជំនួញជួញប្រែផ្សេងៗ ប្រាក់កាស ផ្សារផ្សា... ក៏ត្រូវពួកវាបំបាត់
 ចោល ។ នៅក្រោមរបប ប៉ុល ពត ប្រជាជនកម្ពុជាយើងខ្ញុំត្រូវរងនូវការអត់ឃ្លាន
 និង ភាពក្រីក្ររហេមរហាមជាខ្លាំង ។ ជនកម្ពុជាម្នាក់ៗ នៅសល់តែស្បែក
 ដណ្តប់ឆ្អឹងតែប៉ុណ្ណោះ ហើយទាំងយប់ទាំងថ្ងៃគិតខ្លាចតែខ្លួនត្រូវស្លាប់ ។ ការ
 តស៊ូជាបុគ្គល ។ គ្រប់កន្លែង សុទ្ធតែត្រូវពួកវាបង្ក្រាបយ៉ាងសាហាវព្រៃផ្សៃ ជាទី
 បំផុត ។

បញ្ហាជន និង បញ្ហាជនកម្ពុជា ក៏មិនអាចចៀសផុតបានពីការធ្វើទារុណកម្ម
 យ៉ាងខ្លោចផ្សារនេះដែរ ។ ព្រះសង្ឃចំនួន ២៥.១៦៨ អង្គ, វេជ្ជបណ្ឌិត ឧសថការី
 ជាន់ខ្ពស់ និង ទន្តពេទ្យ ៥៩៤ រូប, អ្នកច្បាប់ សាស្ត្រាចារ្យ ៦៧៥ រូប, គ្រូ
 បង្រៀន ១៨.០០០ រូប, និស្សិត ១០.៥៥០ រូប, អ្នកកាសែត ១៩១ រូប,
 សិល្បករ ១.១២០ រូប... ត្រូវបានទទួលការកាប់សម្លាប់ពីពួកវា តាមគ្រប់រូប-
 ភាព និងយ៉ាងយង់ឃ្នងបំផុត ។ បញ្ហាជនកម្ពុជាចំនួនជាង ១.០០០ នាក់ ដែល
 មកពីបរទេសក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ១៩៧៥-១៩៧៨ ដោយមានគោលបំណងចង់ចូលរួម
 កសាងមាតុភូមិក្រោយពីដណ្តើមបានខៀនឯករាជ្យ ក៏ត្រូវពួកប៉ុល ពត កាប់សម្លាប់
 ជិតអស់ នៅសល់តែចំនួន ៨៥ រូបតែប៉ុណ្ណោះ ។ ដោយឡែក គ្រាន់តែនៅ
 សាលារៀនទទួលស្ទែង (ភ្នំពេញ) ដែលពួកប៉ុល ពត បានប្រែក្លាយទៅជាទី
 ឃុំយង់សម្រាប់ធ្វើទារុណកម្ម, ពួកវាបានកាប់សម្លាប់សាស្ត្រាចារ្យអស់ ២០៦រូប

គ្របដៀនអស់ ១១៣ រូប រដ្ឋបណ្ឌិត និង ឧបាសកវិជាន់ខ្ពស់ ៥៦ រូប វិស្វករ
អស់ ៦១ រូប . . . ។

ក្នុងនាមជនរងគ្រោះ ដែលសល់ពីការកាប់សម្លាប់ ដោយសារការផ្លាស់
ឈ្មោះបន្ទុំខ្លួនធ្វើជាគ ជាថ្ងៃ ហើយដែលបានឃើញដោយផ្ទាល់ភ្នែក នូវ
វិនាសកម្មដ៏សែនខ្លោចផ្សាបំផុត របស់ជនជាតិខ្លួនក្នុងរបប ប៉ុល ពត, បញ្ជាជន
និង បញ្ចេញកម្ពុជា សូមឯកភាពទាំងស្រុងលើសេចក្តីសម្រេចរបស់រដ្ឋសភា និង
ឆ្លងតាមលិខិតចំហនេះ យើងខ្ញុំមានភារកិច្ចត្រូវបញ្ជាក់ឱ្យច្បាស់ថែមទៀត ដល់
សាធារណមតិសកលលោកបានជ្រាប ដូចតទៅ :

ពួក ប៉ុល ពត អៀង សារី ខៀវ សំផន មិនគ្រាន់តែបានកំទេចនូវរូប-
រាងកាយមនុស្សប៉ុណ្ណោះទេ តែពួកវាថែមទាំងបានកំទេចទាំងស្រុងនូវស្មារតី
មនោសញ្ចេតនា មនសិការ និងទំនាក់ទំនងរបស់មនុស្សទៀតផង ដូចជាទំនាក់ទំនង
ក្នុងគ្រួសារ ប្តី និង ប្រពន្ធ ម្តាយ និង កូន បង និង ប្អូន មិត្តភក្តិ . . . សំដៅ
ប្រែក្លាយមនុស្សទៅជាតិរុក្ខ ។ ពួកវាកំទេចដល់បូសគល់នូវរចនាសម្ព័ន្ធសង្គម
កំទេចខៀនរបួសមិជ្ជាតិ ប្រពៃណីដ៏ល្អបររ របស់ប្រជាជនកម្ពុជា ដែល
ធ្លាប់មានស្នាដៃក្នុងការកសាងប្រាសាទអង្គរដ៏ល្បីល្បាញ, បំផ្លិចបំផ្លាញនូវមូល-
ដ្ឋានសម្ភារៈ បរិក្ខារបច្ចេកទេស របស់ខៀនសេដ្ឋកិច្ច និង ទ្រព្យសម្បត្តិធនធាន
ដ៏សម្បូរបែបរបស់ទឹកដីកម្ពុជា ។ ហេតុដូច្នេះ ពួកវាមិនគ្រាន់តែកំទេចនូវអ្វីដែល
មានក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះទេ តែថែមទាំងកំទេចអោយអស់នូវអ្វីៗ សម្រាប់
អនាគតកាល ពោលគឺកំទេចនូវលទ្ធភាពបន្តពូជពង្សរបស់ប្រជាជាតិកម្ពុជាយើងខ្ញុំ។
នេះមិនគ្រាន់តែជាទោសឧក្រិដ្ឋរបស់ពួកប្រល័យពូជសាសន៍ ដែលធ្វើមកលើ

ប្រជាជនខ្លួនប៉ុណ្ណោះទេ តែជាអំពើមួយប្រឆាំងនឹងចំណែកមួយរបស់មនុស្សជាតិ
ប្រឆាំងនឹងវិចារណញ្ញាណរបស់មនុស្សជាតិទាំងមូល ។

ក្រោយពីថ្ងៃមហាជ័យជំនះជាប្រវត្តិសាស្ត្រ ៧ មករា ១៩៧៩ ដោយសារ
ការខិតខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងខ្លាំងក្លារបស់ប្រជាជនយើងខ្ញុំ និង ដោយមានការជួយ
ឧបត្ថម្ភយ៉ាងធំធេងពីបណ្តាប្រទេសជាបងប្អូន ជាមិត្តភក្តិ ព្រមទាំងអង្គការអន្តរ-
ជាតិនានា ធ្វើអោយសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជាបានរស់ឡើងវិញ ។
សន្តិភាព សេរីភាព យុត្តិធម៌សង្គម សិទ្ធិរបស់មនុស្សបានកើតឡើងហើយ នៅ
លើទឹកដីយើងខ្ញុំ ។ សូត្រន្ត្រី សម្លេងសូតកំណាព្យ សូរស័ព្ទសូត្រធម៌អាថ៌ សម្លេង
សិស្សានុសិស្ស អ្នកគ្រូ លោកគ្រូចេញពីថ្នាក់រៀន សំណើចក្អាកក្អាយខៀវខ្មៅ
កុមារទាំងឡាយក្នុងទីធ្លាសាលា កាយវិការសង្គ្រោះដីស្មោះអស់ពីចិត្តពីថ្លើម នៃ
លោកគ្រូពេទ្យទៅលើអ្នកជំងឺ សកម្មភាពដឹកជញ្ជូនសាងសង់រស់រវើក សាតតិមាន
ព្រឹត្តិប័ត្រ ទស្សនាវដ្តី សៀវភៅសិក្សាចេញព្រេងព្រាត, គ្រោះអត់ឃ្លានត្រូវទប់
បាន ភាពលំហែកំសាន្តក្សេមក្សាន្តតាមស្ទួនសាធារណៈ អាពាហ៍ពិពាហ៍ បុណ្យ
ប្រពៃណីជាតិអ៊ីតី ។ ព្រមជាមួយនោះ ស្ថាប័នរដ្ឋគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ ត្រូវបាន
បង្កើតដោយលក្ខណៈប្រជាធិបតេយ្យ ពេញលេញ ។ ប៉ុន្តែ ជាការពិតណាស់
ផលវិបាកអាក្រក់នៃរបបប្រល័យពូជសាសន៍ បានបន្ទុះលំទុកយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរបំផុត
ពីសេសគឺស្លាកស្នាមរបួសលើផ្នែកស្មារតី សតិអារម្មណ៍នោះមានដិតដាមជាប់ជា
ច្រើនជំនាន់តទៅមុខទៀត ។

ពួកអ្នកកាន់អំណាចប្រតិកិរិយាមិន ជាអ្នកពន្យះសកម្មភាពឧក្រិដ្ឋរបស់ពួក
ប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុល ពត អៀង សារី ខៀវ សំផន ក្នុងគោលបំណង

ប្រែក្លាយទឹកដីកម្ពុជាអោយទៅជាឈ្មារន់ ដើម្បីត្រួតត្រានៅលើជ្រោយឥណ្ឌូចិន
ទាំងមូល និង រាត្រីមកលើអាស៊ីអាគ្នេយ៍ ។

ក្រោយពីឧក្រិដ្ឋជនទាំងអស់នេះបានរត់ចោលស្រុក ទៅជ្រកនៅលើទឹកដីថៃ,
ប៉េកាំងបានប្រមូលផ្តុំចិត្តមិត្តប្រឆាំងថៃរក្សា ហើយប្រើប្រាស់ពួកនេះអោយបន្តការ
បំផ្លិចបំផ្លាញការរស់រានមានជីវិត របស់ប្រជាជនកម្ពុជា ក្នុងគោលបំណងប្រោះ
ឱ្យរស់ឡើងវិញ នូវរបបប្រល័យពូជសាសន៍ លើទឹកដីយើងខ្ញុំម្តងទៀត ។ ប្រសិន
បើឧបាយកលប៉េកាំងនេះ អនុវត្តបានសម្រេច តើបន្ទាប់ពីកម្ពុជា, ត្រូវប្រទេសណា
រងគ្រោះប្រល័យពូជសាសន៍នេះទៀត ?

ក្រោយពីត្រូវបរាជ័យជាបន្តបន្ទាប់ មជ្ឈដ្ឋានអ្នកកាន់អំណាចចិនប៉េកាំង
យុបយិតជាមួយចក្រភពគីអារមេរិក និងបណ្តាអានុភាពប្រតិកិរិយាអន្តរជាតិផ្សេង
ទៀត បានបន្តបង្កើននូវរបស់ដែលហៅថា រដ្ឋាភិបាលចម្រុះកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ
រួមមានសីហនុ សិន សាន ខៀវ សំផន ដែលឆាតុពិតគឺពួក ប៉ុល ពត ក្លែងភេទ
ដើម្បីបិទបាំងមុខមាត់ដ៏អាក្រក់អោយរបស់ពួកវា ហើយដែលមនុស្សជាតិ ចំរើន
ជឿនលឿនគ្មានពាក្យអ្វីនឹងពណ៌នា អស់បានឡើយ ។ សីហនុ ដែលត្រូវបន្តប
ជាប្រធាន នៃការប្រមូលផ្តុំនេះ បានស្តង់ជាថ្មីម្តងទៀត នូវការក្បត់របស់គាត់
ចំពោះផលប្រយោជន៍ដ៏ខ្ពស់បំផុតរបស់ប្រជាជាតិ ។

ពួកនេះមិនគំណាងអោយជនកម្ពុជាស្លូតត្រង់ណាម្នាក់ឡើយ ។ សន្និសីទ
កំពូល នៃបណ្តាប្រទេសមិនចូលបក្សសម្ព័ន្ធ ដែលបានប្រជុំនៅដើមឆ្នាំនេះ នៅ
ទីក្រុងញូដេលី (ឥណ្ឌា) បានចេញសេចក្តីសម្រេចចិត្តមួយយ៉ាងត្រឹមត្រូវ គឺរារាំង
មិនអោយពួកវាបានទៅតែ្បសន្និសីទនេះឡើយ ។

ក្នុងមនសិការ ដែលពោរពេញទៅដោយការទទួលខុសត្រូវ ចំពោះប្រជា-
 ជាតិខ្មែរ និងក្នុងគោលបំណងប្រាថ្នា ដ៏ទទួលបានចង់អោយប្រជាជាតិណាមួយ
 លើលោកយើងនេះ ទទួលបាននូវការឈឺចាប់ដ៏ខ្លោចផ្សា ដូចដែលប្រជាជាតិ
 កម្ពុជាយើងខ្ញុំ ធ្លាប់បានទទួលរងគ្រោះម្តងមកហើយនោះ យើងខ្ញុំបញ្ជាផន និង
 បញ្ជាជិតកម្ពុជា ដែលធ្លាប់រស់នៅនិងបានឆ្លងកាត់ របបប្រល័យពូជសាសន៍ ហើយ
 ដែលកំពុងបញ្ចេញកម្លាំងយ៉ាងសកម្ម ដើម្បីបុព្វហេតុការពារ និង កសាងមាតុភូមិ
 យើងខ្ញុំសូមអំពាវនាវដល់សាធារណមតិ ស្នេហាសេរីភាព យុត្តិធម៌ និង សន្តិភាព
 នៅលើសកលលោក សូមផ្តោលទោសអោយបានខ្លាំងក្លាចំពោះអានុភាពអន្តរ-
 ជាតិណា ដែលកំពុងបន្តការចិញ្ចឹមបីបាច់ និង បញ្ហាពួកប៉ុល ពត អៀង សារី
 ខៀវ សំផន និង ពួកខ្មែរប្រតិភិវិយាផ្សេងទៀត ប៉ុនប៉ងធ្វើឲ្យរបបប្រល័យពូជ
 សាសន៍រស់ឡើងវិញ ហើយបណ្តេញពួក ប៉ុល ពត ក្លែងភេទនេះអោយចេញផុតពី
 អង្គការសហប្រជាជាតិ ។

យើងយល់ជាក់ថា អង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលជាអង្គការអន្តរជាតិកំពូល
 មានភារកិច្ចការពារសន្តិភាព ការពារជីវិតរស់នៅនិងសិទ្ធិរបស់មនុស្សនោះមិនត្រូវ
 បណ្តោយឲ្យកិច្ចការពារខ្លួនអាប់ឱនដោយសារតែមានរបស់ពួក ប៉ុល ពត ឡើយ ។

យើងខ្ញុំសង្ឃឹមថា បញ្ហាផន បញ្ជាជិត និង ប្រជាជនដែលមានសាច់សារ-
 លោហិត មិត្តភក្តិ ជាមួយជនរងគ្រោះ ដោយសារពួកហ្វាស៊ីស និង អង្គការ
 អន្តរជាតិនានា ដែលតស៊ូដើម្បី សន្តិភាព យុត្តិធម៌ លើសកលលោក នឹងគាំទ្រ
 សេចក្តីអំពាវនាវ ដ៏ស្មោះស្ម័គ្រនិងដ៏ទទួលបានរបស់យើងខ្ញុំ ។

ភ្នំពេញ , ថ្ងៃទី ១២ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៨៣

រោងព្រះបាទសិរី